

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (2845) 2004 SEPTEMBER-RUGSĖJIS 21

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Belaukiant gerovės

Europos sąjunga – ir viltis, ir nežinia, ir naujiena, ir baimė, ir nuotaikų maišasis... O spaudos puslapiuose vis pasirodo apklausų duomenys, ryškinantys šių dienų žmonių požiūrius bei rūpesčius.

KAI kurie pareiškimai stebina. Pvz. į klausimą, kada buvo geriau gyventi 53% atsako – geriau buvę sovietmečiu, tai yra okupuotoje Lietuvoje. Tai liūdnas, bet reikšmingas teiginys, sakykime, „atviras laiškas“ valdžiai – susirūpinkite, ponai. Ką gi – po keturiolikos nepriklausomybės metų valdžia prisipažįsta padariusi daug klaidų, iš kurių pati didžiausia esanti – tai per menkas dėmesys paprastam eiliniam žmogui, kuris ir po visų „dainuojančių revoliucijų“ liko tas pats tarybinis, besidairęs ką valdžia jam duos. Būtina šią klaidą atitaisyti, bent stengtis, ir tai pirmiausia savomis rankomis, nelaukiant pagalbos iš šalies, per daug nesišvaiginant permaina, kad štai jau esame Europos sąjungiečiai. O tai juk būklė ne mažų vaikelių, kuriais rūpinasi tėvai ar globėjai ir iš meilės kartais nuo karto dovanelėmis pradžiugina. Daug kartų jau buvo visaip ir visur primenama, kad gyvenimo gerinimas pirmiausia priklausys nuo mūsų pačių. O plečiantis tarpeklui, sakykim, tarp šeimos ir eilinio žmogaus, gerovės siekis sąlygojamas vienybės – turime kaip nors sutvarkyti tarpusavio santykius, užlyginti atsiradusią prarają apčiuopiamais darbais, nes juoku pavirtę priešrinkiminiai pažadai nieko nepakeis. Ar tai įmanoma, kai jau taip toli nužengta, kur iškyla ir pradeda graužti okupacijos laikų nostalgija? Įmanoma ir nebūtų sunku ta nelemta būseną atsikratyti, jei dėmesys į savo tėvynę nebūtų blaškomas siauro egoizmo, nebūtų to laktymo po pasaulį, įeigu jėgas panaudotume Lietuvai stiprinti, užuot jas aukojus už nieką kitiems. Susilpnėjęs dėmesys savajam kraštui iš sąmonės nejučiomis braukia ir tėvynės meilę. O tai vis dėlto yra viena iš priežasčių, kodėl nesulaukiame to geresnio gyvenimo.

Jei tik pusė apklaustųjų teigia, kad sovietmečiu buvę gyventi geriau – ši nemielą teiginį atsveria kita apklausos dalis, kur sakoma, kad tik 8% Lietuvos gyventojų mano, kad Lietuva turėtų labiau būti priklausoma nuo Rusijos (Austra, 2004.VI.16-30). Taigi sovietmetis kaip sovietmetis, bet Rusija lietuviui nepriimtina. Ši laikysena turbūt labiausiai ir paskatino žmones balsuoti už jungimąsi Europos sąjungą. Kad rusų įtaka nepageidaujama, iš dalies parodė ir Borisovo-Pakso triukšmas. O dabar rusų didžiūno Uspaskicho gana ūmus prasiveržimas į Lietuvos politiką vėl kelia naujų rūpesčių, aibes abejonių, ryškaus nepasitikėjimo. Tai suprantama. Lietuvis šimtmečiais iš visų pusių spauštas įpratęs tik saviškias pasitikėti, įeigu iš viso pasitikėjimo jausmas dar gyvas. Šioji savybė gali būti naudinga tarptautinėje plotmėje, kur kiekvienas derybininkas, kokias nuomones beskleistų apie globalizmą ar kokias kitas idėjas, pirmiausia žiūrės savo reikalą. O jiems, ko gero, lengviau užsibrėžtų tikslų siekti, kai pašnekovai „supasaulietinti“. Savos spalvos praradimas – tai lyg pamestas pinigai, kurio niekada nebesurasi. Nuotaikų ir nuomonių pasidalinime, vertindami tautos ir valstybės istorines permainas, turėtume sutarti ir nutarti, kad nebėgi būti ir nėra dviejų Lietuvų, apie kokias vis dar tam tikromis progromis užsimenama. Nebėgi ir nebėgi būti kokių „vyresnių“ brolių ar globėjų, kurie išnyko griūvant lenininei santvarkai. O tie, kuriems toje santvarkoje buvo gyventi geriau negu dabar, teprišimena, kokią aukštą nuvertinimo kainą reikėjo sumokėti, ir tai visiems be išimties. Tokią gerovę galima paprasčiau nusipirkti. Atrodo, kad to ir siekiame. Tegu tik atšyla Baltijos kelio suspaustos rankos. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Sveikata ir pinigai

Federacinės valdžios sveikatos ministeris Ujjal Dosanjh Otavoje praeitą pirmadienį susirinkusiems provincijų premjerams mėgino pristatyti planą, kuris ateinančių šešerių metų laikotarpiu papildytų provincijų lėšas sveikatos apsaugos reikalams apie 12 milijonų dolerių. Ši suma prašoma rinkiminių pažadų suma, tačiau ministeriai pirminkai mato tik 2% pakėlimą sveikatos reikalams, o sveikatos reikalų kaina kasmet kyla po 7%. Premjerai skundžiasi, kad pateikiami planai ir skaičiai vis kinta, yra per mažai informacijos ir ta pati ateina pavėluotai. Premjerų pagrindinis reikalavimas, kad federacinė valdžia padengtų 25% provincijos sveikatos priežiūros išlaidų. Reikalavimas, kad šios formulės būtų laikomasi ir ateityje, prisidedant ir prie visų papildomų naujų planų. Prašoma pagerinti provincinių pajamų suvienodinimą.

mo išmokoms ir viską surišti su ilgalaikiu planu. Šiuo metu neturtingesnės provincijos gauna 9,6 milijonų dolerių paramos ir tikisi ateinančioms metams gauti 10,0, o dar ateinančiais 10,9 milijonų. Sveikatos apsaugos ministeriai nusiskundžia pirmosios pagalbos reikalingų patalpų ir aptarnautojų trūkumu. Kai kurie ligoninės atvežtieji turi laukti pirmosios pagalbos mašinoje net kelias valandas, kol juos išleidžia ligoninė. O ir ten nėra tikra, kiek laiko dar reikės laukti?..

Otavoje susirinkę provincijų premjerai gavo Kanados medicinos draugijos paruoštą planą, kuriame teigiama, kad sudarant sąlygas greičiau prieiti prie medicininio aptarnavimo, bus geriau užtikrintas gydymas, nors to aptarnavimo paslaugos būtų teikiamos už gyvenamosios vietovės ribų. Manoma, kad fe-

(Nukelta į 6-tą psl.)

PLB ir PLJS suvažiavime Birštone (iš d.): prel. E. Putrimas, Lietuvos prezidentas V. Adamkus, KLB pirm. R. Žilinskienė, atstovas A. K. Vaičiūnas

Birštone PLB ir PLJS suvažiavime po pamaldų. Viduryje – kardinolas A. J. Bačkis, dešinėje prel. E. Putrimas

Galime grįžti Lietuvon savo darbais...

Pasaulio lietuvių bendruomenės ir jaunimo sąjungos veikėjų suvažiavimas Birštone

A. K. VAIČIŪNAS

Rugpjūčio 16-19 dienomis Birštone vyko PLB ir PLJS pirmininkų, atstovų, kvieštųjų svečių ir valdžios atstovų suvažiavimas. PLB atstovybėje Vilniuje vyko registracija, o iš ten dalyviai, sėdė į autobusus, vyko į Birštoną. Visi įsikūrė „Versmės“ sanatorijos patalpose, o apie 3 v.p.p. PLB valdybos pirm. Gabrielius Zemkalnis, po oficialaus atidarymo, padarė metinės veiklos pranešimą.

Suvažiavime dalyvavo per 100 atstovų ir svečių iš 35 kraštų. Visų siekis – lietuviybės išlaikymas. Pirmininkas palietė Pasaulio lietuvių leidimo sunkumus ir išreiškė padėką Reginei ir Viktorui Kučams už ilgą metų darbą praityje ir taip pat už dabar Žilvės Makauskienės atliekamą darbą ir didžiulį pasiaukojimą šio žurnalo leidime.

Smagu buvo klausytis jaunimo sąjungos atstovų pranešimų, kuriuose atsispindėjo ryžtas puoselėti lietuvių kalbą ir formuoti teigiamą Lietuvos įvaizdį tuose kraštuose, kur veikia lietuvių bendruomenės ir jaunimas.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktorius Antanas Petrauskas pateikė paruoštą 2004-2006 metų programą Užsienio lietuvių bendruomenėms remti, kurioje ypač atspindi rūpestis tais kraštais, kurie buvo Sovietų Sąjungos priespaudoje ir yra dabartinėje Rusijoje – NVS.

Prel. Edis Putrimas, PLB valdybos vicepirmininkas, supažindino dalyvius su plačia sielovados dirva Užsienio lietuvių bendruomenės. Rūpestį kelia naujai Lietuvą paliekančių emigrantų skaičius ir su tuo susiję sunkumai, ypač vakarinės Europos valstybėse. Rūpestį kelia taip pat ir kitos bendruomenės Pietų Amerikoje, Airijoje, Ispanijoje ir po tolimuosius NVS rytus išblaškyti tremtinių vaikai ir vaikaičiai.

Išėivijos klausimais kalbėjo ir dr. Rimantas Morkvėnas – Lietuvos užsienio reikalų ministerijos įgaliotasis ministeris. Kaip ir visi prieš jį jau kalbėję prelegentai, teigė, kad viskas atsitrenkia į lėšų trūkumą.

Visi suvažiavusieji buvo maloniai nustebinti Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus ir Almos Adamkienės atsilankymu, jo sveikinimais ir linkėjimais išeivijai. PLB vienija visus užsienyje gyvenančius į vieną šeimą, o tos šeimos ryšius stiprina ir atnaujina Lietuva.

Tą patį vakarą suvažiavimo dalyviai buvo nuvežti į „Birštono seklytėlę“, kur vyko vaišės ir visi galėjo artimai pabendrauti su prezidentu Valdu Adamku ir Alma Adamkiene, fotografuotis, dainuoti, pasigrožėti puikiais Nemuno vingio vaizdais ir meline programa.

Rugpjūčio 17 d. darbotvarkėje vyravo PLB ateities vizijos ir misijos klausimai. Tai vyko penkiose diskusijų grupėse ir Broniaus Makausko, PLB vicepirmininko surengtame kraštų atstovų posėdyje bei išvadų svarstyme. Švietimo ir lituanistinių mokyklų reikalai buvo aptarti Tautinių mažumų ir išeivijos departamento vicedirektorės Vidos Bagdonavičienės pranešime ir diskusijose, o sporto reikalus bei 2005 metų varžybas aptarė Jaras Alkis – PLB vicepirmininkas.

Rugpjūčio 18 d. pranešimus darė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai.

Idomiausią ir išsamų pranešimą apie spaudos metų reikšmę ir jos atgavimą 100-mečio sukakties svarbą padarė profesorius habil. dr. Antanas Tyla. XIX š. vidurį, rusų okupuotoje Lietuvoje buvo panaikinta baudžiava, tačiau Rusija ėmėsi lietuvių rusinti. Po 1863 m. sukilimo buvo uždrausta rašyti

iprastu lietuvišku raidynu, uždrausta spauda ir 20,000 lietuvių persekiota. Lietuvos inteligentija ėmėsi spausdinti knygas ir laikraščius Prūsijoje. 5,5 milijono įvairių leidinių su 2000 pavadinimų buvo atspausdinta ir pergabenta per sieną. Rusai sumė 3000 knygnešių ir skaitytųjų, kuriuos kalino ir trėmė į Sibirą; 383,000 knygų sulaukta prie sienos ir sudeginta. Lenkai ir latviai išvengė panašios lemties, tačiau jų spauda buvo cenzūrojamą. Rusų pavergtose Lietuvoje per užsienyje spausdintą spaudą švietė daug skaidresnis šviesos žiburėlis ir varpo lietuvių patrioti.

Popietės programoje numatyti kelionės visi dalyviai sėdė į autobusus ir patraukė į Marijampolę, kur Rygiškių Jono gimnazijoje ir muziejuje teko klausytis įdomios paskaitos apie atgimstančios Lietuvos švietimo pradžią ir daugumą jos būsimųjų rašytojų bei valstybininkų. Buvo aplankyti tremtinių ir partizanų muziejai, o nurykus Kudirkos Naumiestį ir apžiūrėjus V. Kudirkos muziejų, dangui verkiant, visi aplankė ir dr. Vinco Kudirkos kapą.

Dienos išvyka buvo papildyta apsilankymu dr. Jono Basanavičiaus sodyboje Ožkabaliuose. Šeiminkai sutiko atvykusius su kaimo kapelos muzika, alučiu ir lietuvišku maistu.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 19, buvo atlikti suvažiavimo darbų vertinimai, dalyvių pasisakymai. Posėdžiams pirmininkavo Juozas Polikaitis, kuris visų dalyvių norą būti arčiau Lietuvos taip apibūdino: „...Mes galim grįžti į Lietuvą savo darbais, savo kūryba, kalba, daina, rūpesčiais ir meile savo tėvynei.“

Priėmus nutarimus ir papietavus „Versmės“ sanatorijos valgykloje, suvažiavimas baigtas. Dalyviai grįžo į Vilnių.

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Lenkijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus darbo vizitui rugsėjo 9-10 d.d. lankėsi Lenkijoje. Su Lenkijos prezidentu Aleksandru Kvasnievskiu dalyvavo Kryniocoje vykusiame XIV ekonomikos susirinkime. Lenkijos valstybės vadovas savo kalboje pareiškė pasitenkinimą V. Adamkaus dalyvavimu, teigdamas, jog svečias yra ne tik Lenkijos bičiulis, ne tik lietuvių tautos vadovas, bet ir žmogus, kuris parodė, kad demokratija yra svarbiausia vertybė. Jis įteikė V. Adamkui „Metų žmogaus“ apdovanojimą.

Krokuvos Šv. Stanislovo šventovėje V. Adamkus pagerbė neseniai mirusio poeto Česlovo Milošo atminimą, kriptojė padėjo gėlių. Jis taip pat susitiko su kardinolu Františku Maharskiu, paprašė jo padėti įveikti kliūtis, dėl kurių stringa paminklo žuvusiems Lietuvos kariaims statyba netoli Seinų.

Atsistatydino STT vadovas

Rugsėjo 16 d. iš pareigų atsistatydino Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas Valentinas Junokas. Seimui pritarus prezidento įsakymui, V. Junokas bus savo prašymu atleistas iš pareigų nuo spalio 8 d., pagal STT įstatymo straipsnį, kuriuo gali būti atleidžiami darbuotojai, sulaukę nustatyto (60 m.) amžiaus. V. Junokas teigė nesulaukęs priekaištų iš prezidento dėl jo darbo, ir jam vadovaujant, tarnyba gerai vykdė savo veiklą. Tačiau jo pasitraukimas „padės efektyviau tirti pradėtus ikiteisminio tyrimo bylas... ir priimti atitinkamus sprendimus“.

Kaip praneša DELFI, seimo pirmininko Artūro Paulausko nuomone, V. Junokui pritrūko lankstumo, jis „nesukontroliavo padėties STT, o šios tarnybos atlikti dokumentų poėmiai partijų būstinėse prieš antrąjį Prezidento rinkimų ratą negali būti vertinami kitaip kaip noras daryti įtaką jų rezultatams“.

Etikos nusižengimai seime

Seimo Etikos ir procedūrų komisija pateikė išvadą, jog šios kadencijos seimas buvo pats triukšmingiausias per visą atkurtos Nepriklausomybės istoriją, skelbia LR-LGTIC. Apibendrinus komisijos darbo rezultatus per šio seimo kadenciją, paaiškėjo, kad daugiausia kartų viešuosius ir privačiuosius interesus savo veikloje buvo supainiojęs turtingiausias parlamentaras, Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas. Jis dėl to įspėtas 4 kartus.

Komisijos sprendimu, Lietuvos laisvės sąjungos vadovas Vytautas Štuskas pasiežė parlamentaro etiką triukšmingais išsišokimais ir pareiškimais. Iš viso seimo narių viešuosius ir privačiuosius interesus buvo supainioję 12 kartų, o etikai nusižengė 26 kartus. Komisija 34 kartus buvo nusprendusi, jog pažeistos įstatymų pri-

ėmimo procedūros ir jas tvarkantis Seimo statutas.

Partijų finansavimas

DELFI žiniomis, rugpjūčio 26-29 d.d. bendrovės RAITA atlikta apklausa rodo, kad dauguma (70,9%) Lietuvos gyventojų nepritaria politinių partijų finansavimui iš biudžeto. Tam visiškai nepritaria 27,7% apklaustųjų, nepritaria – 43,2%.

Rugsėjo pradžioje Vyriausioji rinkimų komisija padalijo politinėms partijoms iš valstybės biudžeto papildomai skirtą 5,50 mlj. litų sumą. Iš viso šiais metais iš valstybės biudžeto partijoms skirta 6 mln. litų.

Daugiausia (2,6 mln. litų) gavo koaliciją rinkimuose sudarę Lietuvos socialdemokratų partija (LSDP) ir Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai). LSDP atitinkamai iš šios sumos tenka 1,5 mln. litų, NS – 1,1 mln.

Pinigai padalyti atsižvelgiant į balsų skaičių, gautą 2000 m. seimo ir 2002 metų savivaldybių tarybų rinkimuose.

Nauji ambasadoriai

Rugsėjo 1 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus įteikė skiriamuosius raštus trimis Lietuvos nepaprastiesiems ir įgaliotiems ambasadoriams. Nuo tos dienos savo pareigas Vokietijoje pradėjo Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Evaldas Ignatavičius, kuris pakeičia Vaidutį Geralavičių.

Užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Romualdas Kalonaitis Lietuvai atstovaus Olandijoje, kur iki šiol dirbo laikinasis reikalų patikėtinis Darius Prancevičius. Nuo rugsėjo 8 d. Lietuvos ambasadoriumi Turkijoje taps premjero patarėjas Vytautas Naudužas vietoje atstovybei vadovavusio Halinos Kobeikaits.

Neliks be apsaugos

ŠAS (NATO) generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer užtikrino Lietuvos užsienio reikalų ministerį Antaną Valionį, kad Baltijos valstybių oro erdvė neliks be apsaugos po spalio 1 d., kada Danijos karių atliekamą misiją pratęs kitos ŠAS narės karai. Rugsėjo mėn. Lietuvoje viešėjęs ŠAS Karinio komiteto pirmininkas generolas Harald Kujat taip pat patikino, kad Baltijos valstybių oro erdvės patruliavimo rotacijos principo bus griežtai laikomasi ir misija bus tęsiama.

Šiaurės Atlanto taryba pavaršį įsteigė oro policijos misiją tinkamų savo oro gynybos pajėgumų neturinčiose Baltijos valstybėse, todėl ŠAS nariai pačiam siunčia misijai į Zoknių oro bazę prie Šiaulių savo lėktuvus, lakūnus ir aptarnaujančią personalą, rašo BNS-DELFI.

Problema dėl patruliavimo iškilo Didžiajai Britanijai atsiskius perimti iš Danijos oro policijos veiklą Baltijos valstybėse. Didžiosios Britanijos naikintuvams „F-3 Tornado“ remontuojamas takas Zoknių oro uoste yra per trumpas.

ŠAS pareigūnų nuomone, pakilimo ir nusileidimo tako remontas Zoknių oro uoste išplės ratą ŠAS narių, kurios gali atsiųsti savo lėktuvus oro policijos misijai vykdyti. RSJ

Šiame numeryje

Belaukiant gerovės

Kiekvienas derybininkas pirmiausia žiūri savo reikalą

Galime grįžti Lietuvon savo darbais...

Atsispindi rūpestis tais kraštais, kurie buvo Sovietų S-gos priespaudoje

Dvasinio atgimimo keliais

Jau metas sunerinti, susimąstyti, bent pagalvoti

“Mano tautybė – vilnietis!”

Aš turiu mintyje Lietuvą – padavimų ir poezijos kraštą

Trečiasis laiškas iškeliavusiam draugui

Tavo ir mano dovanotų knygų stovi greta viena kitos

Katalikų spauda Lietuvoje

Žinoma miesto biblioteka neturi net „XXI amžiaus“

Studentas I

Visa auditorija kvatodama išsklaidė mano baimes

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tevzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$50, mėmė – \$60, garbės – \$70. Oro paštui užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$60.
Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Tradicioniai Žolinės atlidai vyko rugpjūčio 8-15 d.d. Pivašiuose, Kaišiadorių vyskupijoje. Dar prieš I Pasaulinį karą prasidėjo maldininkų procesijos su bažnytinėmis vėliavomis ir altorėliais. Savo stebuklinga galia Pivašiūnų šventovę išgarsino Dievo Motinos paveikslas. 1988 m. rugpjūčio 14 d. kardinolas Vincentas Sladkevicius paveikslą vainikavo popiežiaus Jono Pauliaus II dovanotomis kartomis ir suteikė Nuliūdusiųjų Paguodos titulą. Šiemet Žolinės atlidai pirmąją dieną Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis teikė Sutvirtinimo sakramentą, vadovavo pamaldoms, paskelbė atlidų pradžią ir pamaldų tvarką. Kiekvieną atlidų dieną lankėsi maldininkai iš įvairių dekanatų, buvo meldžiamasi kasdien kita intencija – už parapijas, už šeimas, pašaukimų ir dvasinių luoma, už Caritas darbuotojus ir ligoninius, už pedagogus, už vaikus ir jaunimą. Pagrindinę atlidų dieną Žolinės iškilni Mišiomis vadovavo ir pamokslą pasakė kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Mišias koncelebravo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, SJ, Telšių vyskupas Jonas Boruta, SJ, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis, MIC, Kauno arkivyskupo pagalbininkas vysk. Jonas Ivanauskas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadais prel. Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas. Iškilnėje dalyvavo svečiai iš Magdeburgo vyskupijos, bei maldininkų grupė iš JAV. Pamaldose giedoję jungtinis Kaišiadorių vyskupijos parapijų choras, grojio pučiamųjų orkestras iš Alytaus. Po Mišių atlidai baigėsi eucharistine procesija.

Trečioji grigališkojo choralo ir Bažnyčios tradicijos studijų savaitė Ad fontes įvyko rugpjūčio 8-15 d.d. Kražiūse. Ad fontes savaitė prasidėjo iš ankstesnių Vilniaus šv. Kazimiero grigališkojo choralo studijos rengtų stovyklų Kretingoje bei maldos ir darbo savaitės, vyk-

sių šalia Palendrių šv. Benedikto vienuolyno. Grigališkojo choralo kolektyvai suvažiavo iš Šiaulių, Vilniaus, Kauno bei Klaipėdos. Savaitę rengė visuomeninė organizacija Archangelus kartu su Vilniaus šv. Kazimiero grigališkojo choralo studija, Kražių kultūros centru ir Kražių šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija. Renginio programa apėmė pačius įvairiausius sakralinės muzikos aspektus – grigališkojo choralo teoriją ir praktiką, krikščioniškąją filosofiją bei teologiją, skulptūrą, architektūrą ir poeziją. Siekta, kad savaitės dalyviai gautų kuo gilesnį, bet ir prieinamą dvasinį lavinimą. Paskaitas skaitė ir savąją kūrybą pristatė žinomi Europos ir Lietuvos mokslininkai ir menininkai, liudijo savo tikėjimo ir dalyvavimo Bendrijos gyvenime patirtį. Studijų savaitė baigėsi rugpjūčio 15 d. iškilnėmis Žolinės Mišiomis, kurias aukojė ir pamokslą sakė Kražių klebonas kun. Aliondas Budrys. Giedoję jungtinis Lietuvos grigališkojo choralo giesmininkų choras. Šios Mišios tapo pat pat pirmasis lotyniškosios kultūros festivalio Fundamentum Collegii renginys.

Kauno arkivyskupijos Mišių patarnautojų šventė buvo surengta rugpjūčio 14 d. Susirinko gausus būrys skirtingo amžiaus vaikų, jaunuolių ir garbės ministrantų bei kunigų iš įvairių Kauno arkivyskupijos parapijų. Kauno arkikatedroje bazilikoje Mišias kartu su parapijų kunigais aukojė Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Pamokslė jis pabrėžė, kad Mišių patarnautojai turi tapti sąmoningais Mišių dalyviais artimai bendradarbiaudami tarpusavyje, su klebonais, tikybos mokytojais bei sėdamaiesi gėrio ir išminties iš religinių knygų, kartą per mėnesį ir net dažniau eidami išpažinties ir priimdami Komuniją. Po Mišių dalyviai lankėsi arkikatedros bazilikos muziejuje, aplankė Maironio kapą, nusifotografavo prie Marijos skulptūros. Po to vyko diskusijos arkivyskupijos konferencijai salėje. Šventė baigėsi vaisėmis kurijos salėje.

ATA MAGDALENAI KUDIRKIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos seserims – SALOMĖJAI ANDRULIENEI, ANELEI BIRGELIENEI, ALESEI RAŠYMIENEI, ELENAI LUKAVIČIENEI, jos broliams, jų šeimoms bei artimiesiems reiškiau nuoširdžią užuojautą –
Genovaitė Balčiūnienė

PADĖKA ATA VIKTORUI NORKUI

iškeliavus amžinybėn 2004 m. rugpjūčio 17 d., nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams, klebonui Augustinui Šimanavičiui, OFM, kun. Petriui Šarkai, OFM, ir diakonui Arūnui Brazauskui už aukotas Mišias, už maldas laidotuvių namuose ir palėdyjimą į kapines, Danguolei Radtke už gražias giesmes.

Dėkojame visiems, kurie užprašė Mišias ir aukojė parapijos persikėlimui Vėlonies atminimui. Nuoširdus ačiū giminėms, artimiesiems, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvių bei išreikšusiems užuojautas. Liekame dėkingi B. Stanulienėi už skanių pietų paruošimą ir ponioms už sužadėtušius, taip pat aukas rinkusioms – M. Povilaitienei ir D. Keršienei.

Sūnus Edmundas, dukrė Kristina su šeimomis ir žmona Birutė

Kanados lietuviai, keliavę į Lietuvą rugpjūčio mėn. prel. E. Putrimo vadovaujamoje grupėje. Keliavo 23 iš Toronto ir apylinkių, 14 iš Montrealio ir 1 iš Kalgario

Nuotr. P. Pingitore

Dvasinio atgimimo keliais

Trys savaitės Lietuvoje

VINCAS KOLYČIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Dvasiniai susitikimai

Net nežinau kodėl, bet daug kas manęs ieškojo ir norėjo susitikti. Rytaiš ir Katalikų evangelizacijos centro patalpas ateidavo privačiam pasikalbėjimui. Atėjo Laima (vardas pakeistas), kurią paliko vyras, 4 mažai vaikai, jauniausias tik 6 mėnesių, liko su mama. Atėjo Akvilė (vardas pakeistas), jos vyras susirado žymiai jaunesnį už save. Liko 5 vaikai, vyresnieji jau paaugliai. Aš nesu psichologas, bet jaučiau, kad šv. Dvasia visada duoda man žodžius, kurie buvo reikalingi tose skaudžiose situacijose. Pasikalbėjimus visada užbaigdavome malda.

Atėjo vyras, kurio nepažinau, išsipasakojęs savo gyvenimą. Rytaiš ir Katalikų evangelizacijos centro patalpas ateidavo privačiam pasikalbėjimui. Atėjo Laima (vardas pakeistas), kurią paliko vyras, 4 mažai vaikai, jauniausias tik 6 mėnesių, liko su mama. Atėjo Akvilė (vardas pakeistas), jos vyras susirado žymiai jaunesnį už save. Liko 5 vaikai, vyresnieji jau paaugliai. Aš nesu psichologas, bet jaučiau, kad šv. Dvasia visada duoda man žodžius, kurie buvo reikalingi tose skaudžiose situacijose. Pasikalbėjimus visada užbaigdavome malda.

Paskambino kita, toliau gyvenanti moteris ir norėjo susitikti. Atvažiavo ir ją kausiau, kokia jos problema. Ji pradėjo pasakoti, kad prieš 5 metus aš meldžiausi už jos vyrą, kuris buvo alkoholis. Po to jis nustojo gerti, atliko viso savo gyvenimo išpažintį, po to susirgo ir mirė. Jos problema – ji jaučiasi kaltą ir sąžinė jai priekaištauja, kad ji vyro nemylėjo, nekėsdavo ir jam nepadėdavo. Įdomus atvejis, bet ji išėjo laiminga.

Arkivyskupas S. Tamkevičius rado laiko mane priimti ir pasikalbėti. Jis būna visą laiką užsiėmęs, todėl man buvo didelė privilegija ir malonumas su juo susitikti. Jis papasakojo apie savo projektą – dvasinio pasirengimo centrą Šiluvoje, kur prieš įstodami į kunigų seminariją vyrai ten praleidžia metus. Teko susitikti ir to centro vadovą kun. Kęst. Kėvalą. Arkivyskupas dėkojo visiems, kurie savo aukomis paremia "Gyvybių akmenų" misijinę veiklą Lietuvoje.

Televizijoje ir simpoziume

Arkivyskupo atstovas spaudai Darius Chmieliauskas pakvietė dalyvauti televizijos laidoje. Penktadienį prieš Sekmines nuvažiavome į Jonavą, kur regioninėje televizijoje mums davė visą valandą, nuo 6 iki 7 val. vakaro. Programai vadovavo arkivyskupo atstovas D. Chmieliauskas, dalyvavo kun. Kęst. Rugevičius, Katalikų evangelizacijos centro direktorius Jeronimas Sebrebrinkas ir aš. Kalbėjome apie šv. Dvasiją, jos veikimą ir reikalingumą.

Grįždami iš Jonavos sustojome Kaune vienoje didelėje kavinėje prie universiteto, kur šviesininkų sambūris ruošė simpoziumą, tema "Bažnyčia ir pilietiškas". Prieš prasidedant atvyko ir V. Adamkus. Jis trumpai visus pasveikino ir atsispažė, kad greitai turi išvykti, nes jam reikėjo grįžti į Vilnių. Pagrindinį žodį pasakė pranciškonas A. Peškaits. Jo žodis buvo ypatingai geras, paremtas šv. Rašto ištraukomis. Trumpai kalbėjo kun. Astijus Kungys, OFM, ir Mykolas Drunga. Pasisakė keletas šviesininkų atstovų, kurie bandė pabrėžti, kad tarp Bažnyčios ir

pilietiškojo dažnai atsiranda skirtumų ir problemų.

Sekminės

Studentų grupė "Naujoji sandora" norėjo švęsti Sekmines atskirai savo grupėje. Jie pasirijo pradėti šeštadienį prieš Sekmines ir visi važiavo į mažą miestelį – Žemaitkiemį, kuris yra 150 km. nuo Kauno. Ten klebonas yra jaunas kunigas Šarūnas Petrauskas. Nusivėžė ten ir mane. Buvo 25–30 dalyvių. Vakare 6 val. visi dalyvavome Mišiose, o po Mišių likom šventovėje (buvo labai šalta), visi pradėjo giedoti ir šlovinti Viešpatį. Užtruko gana ilgai, ir visi rinkomės į kleboniją. Kieme pradėjo kepti šašlikus ir dešreles. Mane buvo pažadėję parvežti į Kauną, bet atėjo jau 12 val., visi turėjo atsivežę miegamais ir liko ten nakvoti. Man surado mažą kambarėlį, parūpino kuo apsikloti, taip ir likau.

Sekminių dienos rytą buvo bendri pusrūčiai, maldos ir pasidalinimai mintimis. Vėliau visi važiavome į Kauną, kur Raudondvarėje "Gyvieji akmenys" rengė Sekminių iškilmes. Viskas vyko lauke. Susirinko 350 dalyvių. Buvo labai gerai suorganizuota, paruošta maisto, ten pat buvo ir Mišios, po šv. Dvasios tunelis, pro kurį visi dalyviai praėjo. Programą vyko draugiškoje ir maldos nuotaikoje. Mišių metu buvo pakrikštytas Aistis ir Artūro Lukoševičių kūdikis. Prašė ir mane ten pakalbėti, tai kalbėjau apie Tėvo meilę ir šv. Dvasios veikimą. Buvo malonu ten sutikti ses. Ignę, kuri buvo atvykusi iš Vilniaus.

Po programos visi skubėjo prie stalų vaišintis. Tuo metu viena moteris norėjo su manim pasikalbėti ir prašė maldų. Nuolatiai ant suoliuko atsėdėm ir nėjom valgyti. Kol išklausiame visą jos istoriją, užtruko ilgokai, pasimeldėm ir atėjau prie vaišių stalo. Buvo likę tik duonos ir sausainių. Duonos užteko. Visi linksminosi prie didelio lauko, bet aš norėjau grįžti į savo kambarį. Mane parvežė pas jėzuitus, nuėjau į savo kambarį ir buvau alkanas. Pagalvojau, kad šandien Sekminės, tai reikia gerai pavalgyti. Nuėjau į restoraną, užsisakiau maisto, o kitame restorano kampe pastebėjau jauną porą su kūdikiu veimėlyje. Jie kažkodėl vis žiūrėjo į mane. Kai jie pavalgė, tai aš ponia atėjo prie manęs ir atsispažėsi paklausė, ar sutikčiau su jais nusifotografuoti. Aš sutikau ir galvojau, kodėl jie mane prašo, lyg aš būčiau koks prezidentinis kandidatas. Paprašė mano interneto adreso ir pradžioje atsijusi nuotrauką. Tik vėliau aš prisiminiau, kad ta pora buvo iš Vilniaus, kuri buvo "Dievo mėnulių" susirinkime ir su jais aš tada meldžiausi. Jie turėjo 3 mėnesių dukrelę Urte. Vėliau jie man atsiuntė nuotrauką, o aš jiems užsakiau Žodį tarp mūsų.

Remtinios grupės

Dar noriu paminėti tas grupes ir žmones, su kuriais aš bendrauju, kuriems padedu, renku jiems aukas ir kuriuos aš savotiškai globoju. Pirmiausia Gyvieji akmenys. Apie juos jau esu rašęs anksčiau. Jų vardas ir jų misijinė veikla yra žinomi visoje Lietuvoje. Kas 2 mėnesiai, išskyrus vasarą, jie Kauno Vytauto Didžiojo universitete rengia Atsinaujinimo dienas, į kurias susirenka per 1000 dalyvių. Kaune ir kituose miestuose rengia dvasinio atsinaujinimo seminarus, organizuoja piligrimine keliones, bendrauja ir padeda kitoms arkivyskupijos organizacijoms.

Kita grupė yra Katalikų

evangelizacijos centras, kuris yra Kauno arkivyskupijos religinė institucija, vykdanči evangelizacinę veiklą, bei tarnaujanti Katalikų Bažnyčios atsinaujinimui. Centras įsteigtas 2002 metais. Centro tikslai: 1) Evangelizuoti netikintuosius ir reevangelizuoti iš vardo katalikus. 2) Gilintis į dvasinį Bažnyčios paveldą ir atskleisti jo aktualumą šandieninės kultūrinės atmosferos kontekste. 3) Įžvelgti konkrečias Bažnyčios dvasines reikmes ir ieškoti būdų į jas atsilipti. 4) Stiprinti katalikų religinį sąmoningumą, ugdyti jų atsakomybę už Bažnyčios ir visuomenės dvasines reikmes.

Šiuo metu yra vykdomi projektai:

ALFA – tai 11 savaitių trunkantis evangelizacinis kursai.

Pastoracinis projektas – tai pagalba žmogui spręsti dvasines bei psichologines problemas, siekiant ugdyti sąmoningą, atsakingą aktyvų, sveiką žmogų šeimose, visuomenėje ir Bažnyčioje.

"Pakopa po pakopos" – tai tęstinė krikščioniško ugdymo programa, skirta parapijų žmonėms.

"Lietuva pakilk!" – tai evangelizacinis projektas jaunimui, kurio tikslas evangelizuoti nepažįstantį Jėzaus jaunimą.

Kita grupė – tai Naujoji sandora, kurioje daugiausia dalyvauja studentai. Jie rengia misijines išvykas ir daugumą jų dirba Katalikų evangelizacijos centro projektuose. Negalima būtų nepaminėti žurnalo Žodis tarp mūsų, kuris buvo pradėtas leisti 1998 m. Žurnalas platina mums visoje Lietuvoje, taip pat pasiekia Kanadą ir Ameriką. Kokia ateitis?

Keičiasi laikai, bet ne problemos

Iš Lietuvos parsivežiau neseniai išleista knyga – Tatjana Maceinienės Ne tikrovės drumzlės, bet idealo šviesoje. Autorė pabaigęs žodyje rašo: "Palyginti neseniai Lietuva vėl atgavo nepriklausomybę. Nors laikai pasikeitė, bet problemos, kad ir kaip būtų keista, vis tos pačios – Lietuva vėl gresia nutautinimas, nukrikščioninimas, suburžuazėjimas. Tad atrodo jau metas su nerimti, susimąstyti, bent pagalogyti apie dvasinį Lietuvos tautos atgimimą."

Visi tie jauni žmonės, apie kuriuos savo prisiminimuose minėjau, to ir siekia. Nėra lengva. Jų yra tik mažuma, bet jie stengiasi įnešti šviesos į tą dvasinę ir kultūrinę tuštumą. Aš jiems daug kalbėjau apie dabarties uždavinius, kurie lems ateitį. Labai tiksliai išsireiškė kardinolas A. Bačkis sakydams, kad "krikščionys pirmiausia turėtų nebijoti liudyti savo tikėjimo viešumoje. Liudyti savo gyvenimu, savo laikysena, nebijoti kalbėti apie principus, kurių laikosi, dalykus, kurie rūpi".

Man kelia džiaugsmą matant tuos žmones, kurie supranta, kad viskas telkiasi dabartyje, ir šiandieniniai rūpesčiai ir ateities viltys.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Maldininkų kelionė į Lietuvą

VIDA LIETUVNINKAITĖ

Balandžio 25 d. Montrealio šv. Kazimiero parapijos žiniaraštyje radome pranešimą apie prelatą Edmundo Putrimo organizuojamą maldininkų kelionę į Lietuvą rugpjūčio mėnesį. Keturi parapijiečiai tuoj prisijungė. Sekantį sekmadienį, prie kavutės po Mišių, daug buvo diskusijų apie kelionę. Galų gale 14 asmenų iš Montrealio prisijungė prie 23 iš Toronto ir 1 iš Kalgario. Susitikome visi keičiamieji rugpjūčio 10 d. Frankfurto oro uoste, sėdome į Lietuvos lėktuvą ir už pustrėčio valandos nusileidome Vilniuje.

Koks džiaugsmas man buvo sugrįžti į Lietuvą! Paskutinis mano apsilankymas buvo prieš 28 metus. O kaip Lietuva tėvynė pasikeitė, kaip pagerėjo, kaip pirmyn pažengė, ypač po nepriklausomybės atgavimo!

Prel. Putrimas mums paruošė įdomią programą. Aplankėme Vilnių, Trakus, Kauną, Rumiškes, Šakius, Birštoną, Šiluvą, Palangą, Nidą, Neringą, Kretingą, Klaipėdą, Kryžių kalną, Šiaulius, Panevėžį. Daug pamatėme.

Taip pat buvo kartu maldininkų kelionė. Prel. Putrimas su kun. Eugeniju Jurgučiu, OFM, iš Prisikėlimo parapijos Toronto, atnašavo šv. Mišias gražiojoje Aušros Vartų koplyčioje Vilniuje. Šv. Mergelės Marijos Apšireiškimo šventovėje Šiluvoje. Taikos Karalienės šventovėje Klaipėdoje, Šiaulių šv. Petro ir Povilo katedroje, Vilniaus katedros šv. Kazimiero koplyčioje su kardinolu A. Bačkiu. Kretingoje meldėmės pranciškonų šventovėje. Po Mišių Tėvai pranciškonai mus priėmė vakarienei vienuolyne.

Mūsų vadovė Aldona Mikulionienė, buvusi lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, daug pasakojo apie Lietuvos istoriją, gamtą, papročius ir kalbą.

Nuo rugpjūčio 16 iki 19 d. Birštone vyko PLB kraštų ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkų bei atstovų suvažiavimas. Iš mūsų prel. Putrimas ir Algirdas Vaičiūnas buvo atstovai. Mes keičiamieji buvome pakviesti pasiklausti paskaitų. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus atvyko tą pirmadienį į suvažiavimo atidarymą. Mums visiems buvo progą ne tik pamatyti Lietuvos prezidentą, bet ir padaryti nuotrauką su juo.

Lietuvoje būnant įvyko XXVIII-tosios pasaulinės olimpiados žaidynės Atėnuose. Rugpjūčio 21 d. viešbučio bare Palangoje visi žiūrėjome Lietuvos vyrų krepšinio žaidimą su amerikiečiais. Ilgą laiką JAV turėjo daugiau taškų. Bet Lietuva laimėjo 94:90. Visi skandavome Lie-tu-va, Lie-tu-va. Vėliau nuėjome pasivaikščioti J. Basanavičiaus gatve, kur jaunimas, ir ne visai jauni žygiavo su vėliavomis ir dainomis. Vytauto gatvėje automobilių vairuotojai kėlė didžiausią triukšmą.

Sekmadienį, rugpjūčio 22, nuvažiavome į Klaipėdą. Po pietų prel. Putrimas mus pakvietė pamatyti jo įsteigtą Dvasinės

Užsienio lietuvių katalikų sielovados vadovas prel. E. Putrimas

pagalbos jaunimui centrą. Direktoriaus Ričardas Liškauskas ir jo darbininkai paaiškino DPJC programas. Ir Kanadoje, ir Lietuvoje jaunimas turi problemų su alkoholizmu, narkotikais, šeimomis, mokslu, darbais. Visur reikia ne tik pagalbos, bet ir finansinės paramos.

Kasmet Lietuvoje rugpjūčio 23 yra Juodojo kaspino diena. Per televiziją tą rytą parodė žinių iškarpų (news clippings) nuo 1989 m. kai milijonas žmonių Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, kovojančių už savo nepriklausomybę, susikabinę rankomis stovėjo Baltijos kelyje. Matėmės pasikalbėjimą su prof. Vytautu Landsbergiu. Grįždami į Vilnių sustojome Šiauliuose, dalyvavome iškilmingose Mišiose šv. Petro ir Povilo katedroje. Sekdami vėliavas, vyskupą Bartulį, valdžios atstovus, nuėjome į aikštę trumpam prisiminimui.

Turėjome ir laisvų dienų susitikti su giminėmis ar pažįstamais. Montrealiečiai nuvažiavo į Gelgadiškį aplankyti giminii. Tą dieną buvo ne tik pusbrolio Sutvirtinimas, bet ir miesto 500 metų sukaktis. Viena montrealietė sugrįžo į savo gimimo vietą po 60 metų. Galėčiau rašyti ir rašyti apie mūsų susitikimus su giminėmis ar draugais, apie jų nuosirdumą, apie jų dosnumą. Bet būtų per ilgas straipsnis. Visi sugrįžome į Kanadą su gražiais prisiminimais.

Buvo smagu išgirsti lietuvių kalbą viešbutyje, parduotuvėse, restoranuose. Lietuvos gyventojai nustebo, kad mes kanadiečiai mokame dar kalbėti lietuviškai. Už tai mudvi su seseria esame dėkingos savo tėveliams, kad namie su mumis kalbėjo lietuviškai ir kad siuntė į šeštadienį mokymą. Bet jaunimas Lietuvoje dabar mokosi anglų kalbos. Mano svetimtautis svainis su jais gana gerai susikalbėjo angliškai.

Mums, montrealiečiams, patiko lietuviški patiekalai. Visur buvo galima užsisakyti kugelio, vėdarų, cepelinų, bulvinių blynų. Ir lietuviškas alus labai skanus. Reiks prašyti, kad parduotų Montrealyje.

Vincas Kolyčius su dr. Birute Žemaityte, susitikę misijinėje kelionėje

Pietaujame su Katalikų evangelizacijos centro tarnautojais

Knygų rīškyla
"SAMOGITIA"
meniška įrīša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905)625-2412

Lietuvos Vietinės rinktinės žuvusiems kariams paminklas Panerių miške

Trečiasis laiškas iškeliavusiam draugui

MIELAS VLADAI,

Tik ką knygų lentynoje ieškojau vienos knygos iš, irgi kaip tu, tik ne taip seniai amžinybės iškeliavusios ponios Elenos Senkuvienės bibliotekos (beveik visas iš jos gautas knygas išsiunčiau Lietuvos bibliotekoms, kaip jai žadėjau, bet kelios dar liko) ir visai netikėtai užtikau tavą – Titas Livijus, *Hanibalo karas*, Vaga, Vilnius 1976, su tavo apvaliu antspaudu: V. Šaltmiras Biblioteka. Tu ją įsigijai (ranka įrašyta 1983). O tavą gražiai įrištą *Tarptautinių žodžių žodyną*, sudarė K. Boruta, Pr. Čepėnas ir A. Sirutytė-Čepėnienė išleista "Sakalo" 1936 m. vartoju dažnai. Kaip pirmajame laiške rašiau, Gailė man leido pasirinkti porą tuzinų iš dovanotų tavo bibliotekos, o kitas atrinkę dovanojome Toronto universiteto Roberts bibliotekai. Taip dešimtyms šimtai tavo ir mano dovanotų knygų stovi greta viena kitos, tarp maždaug penkių tūkstančių liuanistinių knygų Roberts bibliotekos fonduose.

Vasaros pradžioje tris savaites su Dalia praleidome Lietuvoje. Aš paskutinį kartą buvau prieš penkerius metus, o Dalia – prieš 10 metų! Už tai šį kartą Lietuvą skersai išilgai išvažinėjome, ištisus septynis šimtus kilometrų. Gerą savaitę praleidome Vilniuje, keturias dienas Kaune ir po 2-3 dienas Utenoje, Plungėje ir Joniškėje ir dar para labai gražioje sodyboje Kiauklių bažnytkaimyje arti Širvintų. Buvau maloniai nustebintas sužinojęs, kad vienas iš naujosios (gan didokos ir įdomaus stiliaus) Kiauklių šventovės rėmėjų – fondatorių yra mūsų gerbiamas prelatas Pranas Gaida.

Būdami Plungėje, dar dienai buvome nuvažiavę į Platelių, o iš Joniškio pusdienį buvome nuvažiavę į Žagarę ir kitą – į Kryžių kalną ir ten būdami dar apilankėme naujai (iki suprantu šv. Tėvo noru įtakę pastatytą) Pranciškonų vienuolyną ir jo biblioteką.

Vienas iš šios viešnagės Lietuvoje tikslų buvo arčiau Dalia supažindinti su mano remiamą bibliotekų darbuotojais ir

dovanotų knygų fondais. Kaip yra sakoma, "žmogus su saule negyvensi"... O Dalia – mano žmona yra kone dešimt metų jaunesnė už mane. Tai kai man ateis laikas "persikelti" į tavo Vladai karalystę, tikiuosi į jai gal jau ne tokiu mastu, bet vis vien perims mano bibliotekų rėmimo darbą, o po jos, tikėkimės, mūsų dukra Eglė ir jos sūnūs. Abu jie, kaip buvo jaunesni ir dar dabar paklausia: "Seneli, kodėl tu tiek daug knygų siunti į Lietuvą?" Aiškinau jiems, kad Lietuva ilgą laiką neturėjo laisvės, o dabar dar nėra turtinga ir kad bendrai dovanoti knygas miestų ir universitetų bibliotekoms yra geras, vertas ir garbingas darbas bet kur ir bet kokiais laikais.

Ne vieną kartą esu pagalvojęs, jei kada laimėčiau milijoninę loteriją, už pusę įsteigčiau fondą *Books to Lithuania / Knygos Lietuvai*, tuomet vieton tužino bibliotekų galėčiau remti visas Lietuvos miestų viešąsias bibliotekas rinktinėmis knygomis.

Grįžę iš Lietuvos dalyvavome a.a. Elenos Senkuvienės mirties metinių Mišiose Prisikėlimo šventovėje ir po jų pusryčiuose. Susirinko apie 80 ją pažinojusių žmonių. Ten sutikau Gailę, trumpai pasikalbėjome. Sužinojau, kad Mirga vis dar tarnauja kažkokiame tarptautinėje organizacijoje Bosnijoje, Dieve saugok ją. Mūsų Eglė laimėjo vieną iš aštuonių kasmetinių prizų ar premijų *Banff Centre for the Arts* ir praleido liepos mėnesį ten rašydama projektą apie Vilnių, berods pernai, tragiškai žuvusią prancūzų filmų aktorę Marie Trintignant, kai jį nufilmavo juostoje apie prancūzų romanų ir "trumpų pasakų" rašytoją Colette (1873-1954).

Svarbiausią ir įdomiausią naująją palikau pabaigai, o tai kaip "Random House Canada" leidykla pagaliau išleido mūsų mielo Antano Šileikos trečiąją romaną *Woman in Bronze (Moteris bronzoje)*. Daug čia tau apie tikrai įdomų Antano romaną nerašysiu, nes esu pasizadėjęs greitai laiku jį *Tėviškės žiburiuose* recenzuoti, bet vis vien noriu keletą paragrafų parašyti, kad galėtumei orientuotis ir gal jį sutiksi visai neseniai pas Jus atkeliavusį Česlovą Milašų (Miloš) galėsi jam pasakyti. Jam tikrai bus įdomu, nes Antano romaną prasideda maždaug tuo metu, kai Milašius gimė Lietuvoje, prie Nevėžio. *Moteris bronzoje* protagonistas Tomas Stumbras yra gabus jaunuolis gimęs prie Nemuno ar Merkio, vėliau kaip Milašius porą Vilnių ir Varšuvą atsiduria Paryžiuje. Ten Milašius parašo du svarbius veikalus *Isos slėnis* ir *Pavergtas protas*, o Tomas Stumbras, sukuria savo skulptūrą-šedevrą

"Mano tautybė - vilnietis!"

Valanda poetui Česlovui Milošui, Nobelio laureatui Vilniuje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Rugpjūčio 27-ąją Krokuvoje buvo laidojamas Nobelio premijos laureatas poetas Č. Milošas (1911.VI.30-2004.VIII.14). Tuo pačiu laiku Vilniuje, poeto jaunystės ir mokslų mieste, Šv. Jono šventovėje vyko jo pagerbimas. (Prie didžiojo altoriaus stovėjo molbertas su Č. Milošo, nuotrauka, kurios autorius – garso fotografijos meistras K. Gieraltovskis).

Atsisveikinimo iškilmų pradžioje nuskambėjo M. K. Čiurlionio fuga h-mol, kurią atliko vargonininkas B. Vasiliauskas. Į lietuvišką Nobelio premijos laureato poezijos tematiką įvedė V. Gasiliūnas, perskaitęs įspūdingą eilėraščių *Konstantino Sirvydo atminimui*. Plačiau su poeto kūryba supažindino prof. V. Daujotytė. Įvertinusi Č. Milošą kaip nykstančio kultūros kilmingųjų luomo žmogų, kaip vieną didžiųjų XX š. Europos rašytojų, Nobelio premijos laureatą, Lenkijos

poetą, kilusį iš Lietuvos, pabrėžė, kad niekas tiksliau už jį neaprašė "pavergto proto" būsenos, skausmingiau neišreiškė Tėvynės ieškojimo ir niekas nesuteikė jai tokių patvarių namų kūryboje. Susiedama poeto gyvenimą su Vilniumi, kur jis baigė ir gimnaziją, ir teisės studijas universitete, kalbėjo: "Esame šventovėje, kurioje nežinomu kodu įrašytas ir Č. Milošo vardas. Labai gaila, kad jis netapo universiteto garbės nariu". Linkėdama šio didžio žmogaus atminimui šviesos ir pagarbos, reikšdama užuojautą lenkų tautai ir lenkų kalbai, kartu linkėjo, kad iš jo kūrybos pasauliui spinduliuotų Lietuvos kraštovaizdžiai, poeto niekad nepalikusios gimtojo krašto dvasios. (Poeto gimtinė Šateinių dvaras netoli Kėdainių; ten pat ir mūsų diplomato Juozo Urbšio gimtinė).

Muzikinių intarpų (F. Šuberto, L. Beethoveno, J. Naujalo kūrinii atlikėjai – Valstybinis Vilniaus kvartetas, dainininkė R. Maciūtė) atskirti toliau kalbėjo mūsų kultūros žmonės, bendravę su poetu: prof. V. Landsbergis, dr. J. Tumelis, taip pat dr. M. Kasner (Lenkijos ambasados kultūros atašė), poetai – E. Ališanka, R. Rastauskas.

Prof. V. Landsbergis papasakojo apie savo pažintį, prasižėjusią nuo Č. Milošo knygos *Gimtoji Europa*, išleistos Paryžiuje 1980 m. Pasirodė, pažintį nulėmė knygos formatais, padėjęs ją laimingai atsivežti, išsaugoti kišenėje. O toliau susitikti, bendrauti jau teko ne kartą ir tiesiogiai. Antai 1992 m., kai poetas į gimtąją Lietuvą sugrįžo daugiau nei po pusės amžiaus, susitiktą Vilniuje Konrado celėje. Kaune, kur jam buvo suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro vardas. Ir 2000-aisiais vėl Vilniuje, kai jame lankėsi trys Nobelio premijos laureatai, du lenkai – Č. Milošas, V. Šymborska – ir vokiečiai G. Grasas. Pažįstamas iš raštų, pasirodė paprastas, nuširdus, bet to, iškiles aukščiausiai nacionalistinių reiškinių, nepakentęs tautos sudėinimo, ypač kitų sąskaita. "To, matyt, negali atleisti kai kurie Lenkijos nacionalistai".

Dr. M. Kasner ypač iškėlė tiesos reikšmę kūrėjo gyvenime. Jis įrodė, kad reikia būti ištikimi tiesai, nesvarbu kokią kainą už tai teks mokėti. "Tik tiesa taikios šaltinis". "Net akmenys šaukiasi tiesos". Sustojusi prie trijų laureatų lankymosi, prisiminė, kaip daug Č. Milošas tuomet kalbėjo apie Vilnių, kuris yra "vienas labiausiai mitais apipintų miestų pasaulyje", apie būtinybę atkurti daugiakultūrinį miesto audinį, lietuvių-lenkų gyvenimą. M. Kasner žodžiais, dar daug ką reikėtų nuveikti Č. Milošo dvasiai įgyvendinti. "Esame laimingi, kad buvo su mumis".

Dr. J. Tumelis papasakojo apie savo pirmąją (tiesioginę!) netikėtą pažintį, įvykusią 1989

Dvasinio...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Baigiant norėčiau padėkoti visiems, kurie tą misijinę veiklą savo aukomis paremia ir taip pat paprašyti daugiau aukų. Kiekvienas paaugotą dolerį yra panaudojamas tiems projektams Lietuvoje. Šiuo metu yra verčiama popiežiaus pamokslininko kapucino Raniero Cantalamessa knyga *Gyvenimas su Jėzumi*. Jos išleidimas kainuos 16,000 litų, arba \$8,000. Būtų gera, kad atsiraštų aukotojų, kurie padėtų tą knygą lietuviškai išleisti. Aukos reikalingos ir kitiems projektams. Aukoti galima per Prisikėlimo parapiją Toronte, arba tiesiog per Vincą Kolyčią, 86 Glenholme Ave., Toronto, ON, Canada, M6H 3B1. Ačiū visiems.

m. Krokuvoje, kur bičiuliai iš *Tygodnik powsteczny* nusivedė į Č. Milošui skirtą konferenciją, vykusią universitete. (Anot jų, ten būtinai reikėjo lietuvių, o kito nebuvo iš kur paimti...). Tuomet ir pristatė jį poetui. Po to atėjo kitas susitikimas Romoje, Krikščioniškosios kultūros instituto organizuotoje konferencijoje, kurioje dalyvavo lietuviai, baltarusiai, lenkai, ukrainiečiai. Č. Milošas buvo labai įžvalgus, puikiai suvokė Lietuvos padėtį. "Keikėmės labiau nei Romos vežikai, žiūrėdami komunistų parengtą televizijos laidą apie pasigailėtąją Lietuvą". (Poetas net buvo žadėjęs dėl to viešai protestuoti). Ir paskutinis susitikimas Vilniuje 2000-aisiais. Vertindamas dabartinius mūsų valstybių santykius, J. Tumelis pripažįsta, kad jie "ne be Č. Milošo pastangų". Palinkėjo "Tebūnie jam lengva abiejų respublikų žemė".

Poetas E. Ališanka – vienas Č. Milošo gimtinės fondo steigėjų, todėl bendrauti su poetu teko ne vieną kartą. "Džiaugiuos ir didžiuojus šia pažintimi". Poetą vadina epochos šaukliu, maistingu kūrėju, prometiškai ieškojusio savo kelio, neatsiribojusio nuo paveldo, nuo lietuviškų šaknų.

Poetas R. Rastauskas skaito savo išverstą Č. Milošo eilėraščių apie meilę, o V. Gasiliūnas – poeto kūrybą.

Lietuvių kompozitorių kūriniai tarsi aprėmina atsisveikinimo valandą: pradėta buvo M. K. Čiurlionio fuga h-mol, o baigta J. Naujalo dviem preludais, kuriuos vargonais atliko B. Vasiliauskas.

Tuo pačiu metu Krokuvoje Č. Milošas buvo palaidotas Skalkos vienuolyno kriptoje, šalia pačių žymiausių Lenkijos kultūros žmonių: istoriko J. Dluogošo, rašytojo I. Kraševskio, dramaturgo ir dailininko S. Vyspenskio, dailininko J. Mačevskio, kompozitoriaus K. Šimamovskio ir kt. Palaidotas rugpjūčio 27 d. – beveik po dviejų savaitių nuo mirties – rugpjūčio 14 d. Per tą laiką visuomenėje ėjo karščiausi ginčai, ar Nobelio premijos laureatas nusipelnė vietos Skalkos kriptoje? Jam priekaištauta, kad buvo komunistinės Lenkijos diplomatas, skelbėsi eš lietuvis, neigiamai pasisakė dėl kai kurių lenkų katalikybės savybių. Svarstyta net, gal laidoti Amerikoje, kur gyvena nuo 1960 m., Kalifornijos Berklio universitete dėstė literatūrą. Reikėjo didžiulių šviesuomenės pastangų, popiežiaus Jono Paulius II laiško, Lenkijos primo J. Glemp aiškinimo priekaištautojams, grąsinusiems riaušėmis per laidotuves, nuraminti, netrikdyti rimties.

Priekaištauta, kad esąs lietuvis. Taip, 1980 m., atsidamas Nobelio premiją, kalbėjo ne tik literatūros pasauliui: "Gera yra gimti mažoje šalyje, kur gamta yra žmogiško mastelio, kur įvairios kalbos ir tikybės sugyveno kartu per šimtmečius. Aš turiu mintyje Lietuvą – padavimų ir poezijos kraštą. Mano šeima jau XVI š. kalbėjo lenkiškai, lygiai kaip daugelis šeimų. Suomijoje kalbėjo švedškai, o Airijoje – angliškai, todėl aš esu lenkas, ne lietuvių poetas. Bet Lietuvos gamtovaizdžiai, o gal ir jos dvasios niekuomet manęs neapleido". Toliau toje pačioje kalboje apie Vilnių pasakė: "Yra palaima iš likimo gauti tokį mokyklinių ir universitetų studijų miestą, koks buvo Vilnius, – fantastiškas, į šiaurės gijas perkeltas itališkos baroko architektūros miestas, kur kiekvienam akmenyje glūdi istorija". Kitu atveju prisipažino: "Esu pasaulio pilietis, mano tautybė – vilnietis".

Dr. D. Kuolys apie Č. Milošą yra pasakęs – tai paskutinis LDK pilietis, pirmas atkurtos Lietuvos pilietis, kuris su išminingu lietuvišku liūdesiu žiūrėjo į savo amžiaus beprotiškes.

SESUTEI

A+ A

MAGDALENAI KUDIRKIENEI

mirus Čikagoje, mūsų mielai valdybos narei SALOMĖ-JAI ANDRULIENEI, reiškiamame nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime –

KLK moterų dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

Du Nobelio premijos laureatai Vilniuje 2000 m. – V. Šymborska ir Č. Milošas

Nuotr. V. Kapočiaus (Liet. ryto)

Lietuvos kaime ir mieste

HENRIKAS KUDREIKIS

Kaimo gamtovaizdis visuo met gražus. Horizontą supa dideli miškai, javų laukai, pamarginti atskirais medžiais, liudijant, kad prie jų prieš okupantų antplūdį stovėjo ūkininkų sodybos. Niekaip negaliu įsitiškinti, kad bolševikai sunaikino žemumą, vadinamą Pjajuniu; per jo vidurį tekėjo Mituvos intakas Lioge. Skambėjo pempų balsai. Žvengiančiu balsu perkūno oželis pranešdavo ateinantį lietų. Upelyje vanduo tekėjo visą vasarą. Bėgiodamas pakrante dažnai pamatydavau už tankių vandens žolių besislepiantį lydį. Šiandien praieities grožį primena tik gandrai: vienas stovi lizde kaimyno medyje, kitas varlinėja mūsų pievoje.

Ūkininko gyvenimas dabartiniame kaime yra gana sunkus. Už kiekvieną uždirbtą litą tenka sunkiai prakaituoti. Pienas – pagrindinis ūkininko pajamos. Kelias penktą ryto, vakare, parengiant ir šaldant pieną, dirbama iki vidurnakčio.

Šiemet pavasaris ir vasara labai šalta. Nors pietų žemaičiai jau spėjo surinkti šieną, šiaurės žemaitijoje mažiau tik dar šienaujant. Dažnai lietūs sutrukdė šienapjūtę. Išgyvenau keletą smarkių perkūnijų. Gaila žiūrėti, kai vėlyva naktį karvės dar nepamelžtos. Melžėjos ėjo per stiprų lietų ir perkūniją.

Nuo dažno lietaus pasėliai apsesti amaro, vadinamo "kūliais", tad bus nelengva javus parduoti. Mokės pigesnes kainas.

Kiekvieną sutiktą ūkininką žemaitijoje, suvalkijoje ar dzūkijoje klausiau, ar džiaugėtis Lietuvos įstojimu į Europos sąjungą? Kiekvienas užklaustasis atsakė "ne". Pagrindinė priežastis – visų reikiamų ūkininkams dalykų pakilo kainos, baisi biurokratija. Kiekvienas ūkininkas, norėdamas gauti bet kokią pašalpą, turi užpildyti 70 lapų blankus. Dėl NATO nesiskundė nei vienas.

Kazimieros Prunskienės pasiseikimas-pažada ūkininkams. Ūkininkai sako, kad Valdas Adamkus į ūkininkų problemas nekreipia dėmesio. Jis mieliai prekiauja su lenkais. Šiandien bet kokie vaisiai Lietuvos rinkose importuoti iš Lenkijos ar kitų Europos kraštų. Vaisiai iš Lietuvos ūkininkų praktiškai neparkami.

Įdomybės Vilniuje
Automobilių kamšatis Vil-

MIRTIES PRISIMINIMAS

A+ A

STASIO JUKNEVIČIAUS

mirties 20-mečio proga, prisimenant tėvelį, senelį ir pro-senelį, šv. Mišios bus aukojamos rugsėjo 26, sekmadienį, 10.30 v.r. Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir artimuosius dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti a.a. Stasį savo maldose.

Žmona, dukros, žentai, vaikaičiai
ir provaikaičiai

Bijonas
Translation Services

VERTIMAI ŽODŽIU IR RAŠTU
lietuvių, rusų, anglų ir prancūzų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsšaukos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Etobicoke, Ontario M9B 5C9

A+ A

MAGDALENAI KUDIRKIENEI

mirus, reiškiamame gilią užuojautą jos seseriai SALOMĖ-JAI ANDRULIENEI bei visiems giminiams ir artimiesiems –

Sigita ir Vytautas Aušrotai

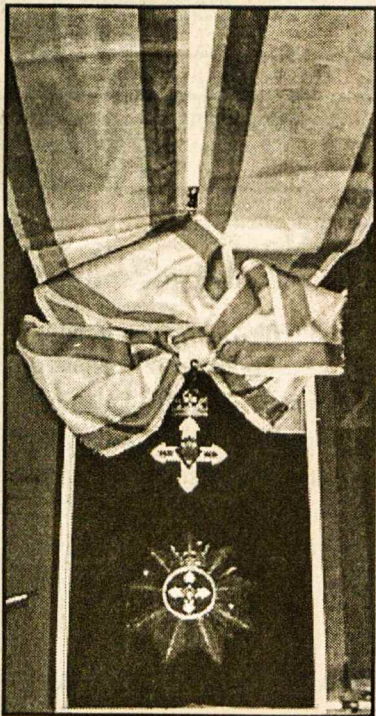
VIKTORAS ALEKNA

Pirmoji knyga lietuvių kalba – Mažvydo *Katekizmo* prasti žodžiai, išleista Karaliaučiuje 1547 metais, buvo krikščioniška. Ir pirmasis lietuviškas periodinis leidinys *Nusidavimai Dievo karalystėje*, išleisti tame pačiame Karaliaučiuje tik 1823 m., buvo taip pat krikščioniškas leidinys. Švietėjas Laurynas Ivinskis jau 1857 m. norėjo išleisti katalikišką laikraštį, vardu *Aitvaras*, bet caro valdžios gubernatoriaus nedavė leidimo. O spaudos draudimo metais 1888 buvo išleistas pirmas katalikiškas laikraštis *Šviesa*, spausdintas Tilžėje 1887-1888 ir 1890 metais. Vėliau spaudos draudimo metais buvo leidžiama dar keletas katalikiškų laikraščių, o po 1904.V.7 spaudos atgavimo katalikiškų laikraščių bei žurnalių ėmė rasti vis daugiau ir įvairresnių. Ir jau labai smarkiai išaugo po 1918 m. vasario 16 d. – po Nepriklausomybės atkūrimo. 1940 m. jau ėjo apie 40 katalikiškų laikraščių bei žurnalių. Laikraščius leido net kai kurios parapijos; pavyzdžiui, Anykščiūose nuo 1938 metų buvo leidžiamas katalikiškas laikraštėlis *Anykščių parapija*, Krazūose nuo 1939 m. – *Kražių aidai*, Kretingoje nuo 1935 m. buvo leidžiamas mėnesinis parapijos laikraštėlis *Kretingos R.K. parapija*, Marijampolėje net nuo 1930 m. ėjo iliustruotas žurnalas *Marijampolės parapija*, kurios per metus buvo išleidžiama net aštuoniolika numerių; *Pilviškių parapija* buvo leidžiama 1939-1940 m., *Tubinių parapija* 1938-1940 m. ir t.t. Iš viso 1940 m. buvo leidžiama daugiau kaip 40 katalikiškų laikraščių bei žurnalių, o apskritai lietuviškų laikraščių 1940 m. ėjo per du šimtus, ir jie beveik visi tuojau po sovietų okupacijos 1940.VI.15 buvo uždaryti.

1940-1988 m. katalikiško turinio spauda Lietuvoje buvo leidžiama tik pogrindyje. Nuo 1972 m. pogrindyje buvo leidžiama *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika*, nuo 1977 m. *Rūpintojėlis* ir kiti.

Po 1988 m. sąjūdžio Lietuvoje vienas po kito pradėjo eiti sovietinės valdžios nedraudžiami ir netikrinami laikraščiai, drąsiai rašantys apie visokias laisves. Taip pat ir religijos laisvę. Laisvai prakalbo ir katalikai ne tik per radiją ar susirinkimus, bet ir per spaudą; ir katalikai ėmė leisti visokius laikraščius bei žurnalus.

Jau 1989 m. pradėjo eiti dvisavaitinis žurnalas *Katalikų pasaulis*, leidžiamas 100,000 egzempliorių tiražu. Lietuviai jį grobyste grobėstė. Bet neilgai. Nuo 1993 m., jis jau mėnesinis 23,000 egz. tiražu, 1997 m. tiražas jau tik 7,500 egz. Jį leido tuo pačiu vardu *Katalikų pasaulis* pavadinta leidykla. Ši leidykla vėliau ėmė leisti ir kitais pavadinimais leidžiamus žurnalus, pavyzdžiui, 1999-2002 m. ėjo įdomus mėnesinis žurnalas *Žemės druska*. Kitas žurnalas buvo *Caritas*, kuris vėliau buvo pakeistas į pavadinimą *Artuma*. Šis žurnalas eina ir dabar, leidžiamas 3000 egz. tiražu. Leidžiamas ir mokslinis katalikų žurnalas *Logos*, kurio išeina tik vienas per metus, mėnesinis kultūros žurnalas *Naujasis židinys-aidai*, jaunimui skirtas žurnalas *Lu*, vaikams skirti žurnaliukai *Bitutė* bei *Kregždutė*, neperiodinis vaikams skirtas žurnalelis *Valančiukas*. Dar yra ir žurnalas

Vytauto Didžiojo ordinas, kurio buvo apdovanotas a.a. kardinolas Vincentas Sladkevičius

Nuotr. S. Sajausko

Ganytojas, o Panevėžyje jau 1990 m. buvo išleistas moksleiviams skirtas žurnalas *Jupiteris*, kuris 1993 m. pavadintas *Saulėtekis*.

Vis tai žurnalai. Leidėjai dažnai keičia pavadinimus, bet prenumeratorių-skaitytojų vis mažėja. 1990 metais rugsėjo 6 d. Kaune buvo pradėtas leisti ir savaitinis laikraštis *XXI amžius*. 1992 m., išleidus 28 savaitinius numerius pradėtas leisti du kartus per savaitę ir taip leidžiamas iki šiol. Šis laikraštis aiškiai skiriasi nuo daugelio kitų dabartinių lietuviškų laikraščių. Visų pirma, nors laikraštis leidžiamas 16 puslapių, jame niekad nėra jokių reklaminių skelbimų. Antra, laikraščio numerio pradžioje visada skelbiami straipsniai skirti Vatikanui ir apskritai Katalikų Bažnyčios reiškiniams. Laikraščio viduryje visada nemažai meno, literatūros turinio straipsnių ir pabaigoje – politinio turinio rašiniai. Be to, laikraštis turi ir atskirus kelių puslapių interpus; tai *Kristus ir pasaulis*, *Pro vita*, *Sidabrinė gija*, *Žvilgsniai*... Visų šių interpų turinys – tai aiškiai katalikiškas. O visuomeniniams ir politiniams reikalams skiriamas interpas *Atodangos*. Laikraštis išleidžiamas trečiadieniais ir penktadieniais. Tai *XXI amžiaus* horizontai.

Skaitytojai gali užsisakyti ir vien trečiadienio arba vien penktadienio numerį. Trečiadienio tiražas 3,500 egz., penktadienio – 5000 egz., bet matyt ir tiek prenumeratorių niekada nebūna, nes dalį laikraščių parduveina keli Kauno ir Vilniaus knygynai, taip pat laikraštis, kaip ir kiti katalikiški spaudiniai, platinamas daugelyje Lietuvos katalikų parapijų bažnyčių sekmadieniais.

Lietuvoje dabar leidžiama šimtai lietuviškų spaudinių: dienraščių, savaitraščių, įvairiausių žurnalių. Jų daugumai tikrų priedas – bulvariniai. Tikėjimas, dvasinis žmogaus pasaulis beveik nė vienam laikraščiui nerūpi, o yra ir tokių, kurie tiesiog priešiški bet kokiam religiniam turiniui. Tik Vilniuje leidžiami dienraštinis *Lietuvos aidas* ir du kartus per savaitę leidžiamas daugiausia kaimui skirtas *Valstiečių laikraštis* šeštadieniais įdeda religinio turinio rašinius – lyg sekmadienio šventovės pamokslus.

Laikraščiai leidžiami ne tik didžiuosiose miestuose, bet ir visuose rajonų centruose, taip pat ir parapijose. Daugelyje rajonų dabar išeina ne tik po vieną, bet ir po du ar net kelis laikraščius. Kai kurių rajonų laikraščiuose kartais spausdinami ir religinio turinio rašiniai, kurių autoriai būna dažniausiai vidurinių mokyklų ar gimnazijų tikybų mokytojai. Pastaraisiais metais ir kai kurios parapijų bendruomenės leidžia savo laikraštėlius, dažniausiai tik vieną kartą per metus. Pvz. net mažytė Raseinių rajono Alėjų parapijietė šiais metais jau išleido savo laikraštėlį, kuriame papasakojo parapijėlės atsiradimo istoriją ir net išvardijo didelį būrį parapijiečių. Vis šis tas...

O skaitytojai? Kruopščiau patikrinęs pamatytum, kad Lietuva darosi neskaitančioji šalis: kažin ar kokį nors laikraštį, žurnalą prenumeruoja kas dešimtas lietuvis. Tiesa, vyresnio amžiaus žmonės pensininkai bei bedarbiai lanko bibliotekas su skaityklomis, kurių Lietuvoje yra per 2900. Bet visa bėda, kad daugelis skaityklų, ypač kaimų, išsirašo labai nedaug laikraščių bei žurnalių. Net Vilniuje yra kelios dešimtys bibliotekų su skaityklomis, kurių vieną kitą kartais aplankau, ir visai neseniai susidomėjęs patyriau, kad žinoma miesto biblioteka neturi net *XXI amžiaus*, kai kurių minėtų žurnalių. Dabar Lietuvos žmonės tenkinasi televizijos bei radijo žiniomis. Sekmadieniais Lietuvos radijo antroji programa 12.30 val. transliuoja šv. Mišias iš Vilniaus katedros, o per didžiąsias šventes ir televizija. O kasdien 5 val. 45 min. ir 20 val. 45 min. Vilniaus radijo pirmoji programa turi penkiolikos minučių programas *Mažoji studija*. Dievo žodis ir antroji programa 6.05-6.25 val. Vatikanio radijo laidą lietuvių kalba.

Taigi katalikai Lietuvoje nuo 1988 m. jau nepersekiojami. Bet yra kita: penkiasdešimt metų trukusį ateistinė komunizmo propaganda lietuvių katalikų dvasią žalojo ir sužalojo taip stripriai, kad jai atgyti ir sustiprėti kažin ar pakaks kitų penkiasdešimties metų.

Dramos-misterijos "Quem quaeritis?" atlikėjų dalis veikalui būdingoje scenoje Kražių šventovėje

Nuotr. Rasos Preikšienės

Drama - misterija "Quem quaeritis?"

KUN. K. AMBRASAS, SJ

Kražiuose klebono kun. A. Budriaus ir jo bičiulių, susivienijusių į visuomeninę organizaciją "ARCHANGELUS" pastangomis, atverstas naujas šio miestelio istorijos puslapis – vyksta istorinio masto renginiai. Jų vienas religinis-kultūrinis renginys – 2004 rugpjūčio 21 d. suvaizdintas spektaklis *Quem quaeritis?* (režisūra D. Adamkėvičiūtės, scenografija M. Vosyljūtės). Jis sukurtas remiantis Šv. Rašto motyvais ir pagal viduramžių dramos XIII š. *Trys Marijos* rankraštį, surastą Prancūzijoje, d'Origny-Saint-Benoit vienuolyne. Spektaklyje taip pat panaudoti kai kurie anoniminiai vokaliniai ir instrumentiniai viduramžių epochos kūriniai.

Taigi dabar, vos prasidėjus XXI š. pirmajam dešimtmeciui, kai visa lietuvių tauta ima atkursti, kai didžiūsiosios Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio ir kituose respublikos teatruose pasirodo įvairiaus žanro, skirtingos kokybės, nevienodos vertės originalių ir verstinių kūrinių, mūsų kraštas tebestokoja savito religinio teatro. Jis greta tradicinių ir nuo seno išsiskynusių į mūsų gyvenimą liturginių pamaldų, eucharistinių kongresų, įvairių švenčių, atlaidų, minėjimų, procesijų, suaktuvių ir iškilmių turėtų ir galėtų virsti paveikia, originalia, savita ir kartu būtina sudėtine Gerosios Naujienos skleidimo forma.

Deja, su Šv. Rašto mintimis persunktu teatru mes retai arba ir visiškai nesusiduriame. Taigi šioje dar nespėtoje darbštus ir veiklaus Kražio klebono kun. Alionido Budriaus iki galo suremontuoti šventovėje tarsi seniai girdėtas viduramžių aidas staiga suskamba senoviška, iš Estijos keturių muzikantų atvažiavusi kapela, kurios senoviniai instrumentai, sakoma, panašūs kaip Mindaugo ar Vytauto laikais. Skamba net tik pagauli, romantiška ir daug ką tikinčio žmogaus sielai sakanti muzika, loty-

Pilgrimas

*Į amžinybę bėga laikas
Kaip upės žudanti srovė:
Kažkur lopšy sujudo vaikas,
Kažkam jau iškasta duobė...*

*O tas likimas, tas likimas
Lyg vėjas laužantis medžius!..
Esu tik vargšas pilgrimas
Palikęs merdinius namus.*

*Ir kur man eiti, o Tėvyne,
Kurgi pastogė man surast?
Šimtai tokių kaip aš – negimę
Norėtų duobę sau iškast...*

Po tremties

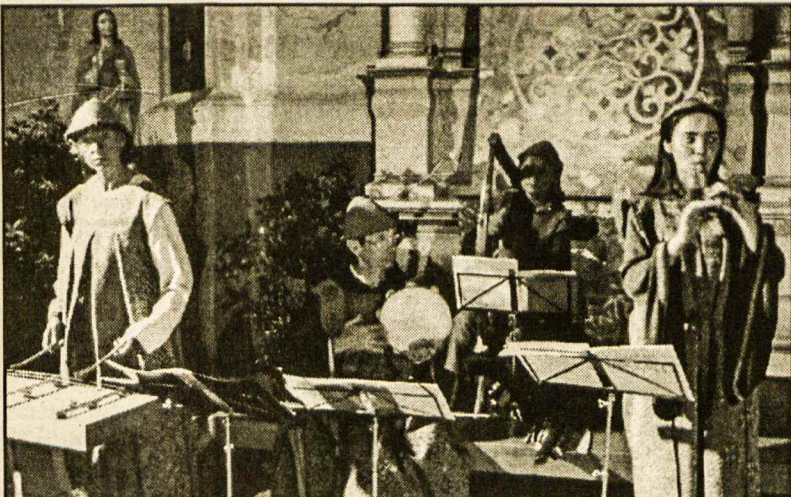
*Kai saulutė tyliai nusileidžia
Atilsėję žemei nešdama,
Kaip motutė savo šaltu veidu
Glaudžia mus paklydėlius
žiema.*

*Tyliai žiba, žiba šaltas sniegas,
Miega eglės po storom pusnim,
O ant kelio – mažos basos pėdos
Tyliai verčia mus keliaut
pirmyn.*

*Į Tėvyne, į lopšinių šalį,
Į auksinio gintaro kraštus
Per pusnis pramynėm mes takelį
Ir per amžius šitas takas bus.*

*Čia išlo vaiko basos pėdos,
Čia viltim ir svajomis grįsta
Pasiliko gatvė, kur praėjo
Kryžiumi ginkluota Lietuva.*

Jolanta Micevičiūtė

Muzikantai senoviniais instrumentais praturtinę dramos-misterijos "Quem quaeritis?" veiklą Kražių šventovėje

Ntr. Rasos Preikšienės

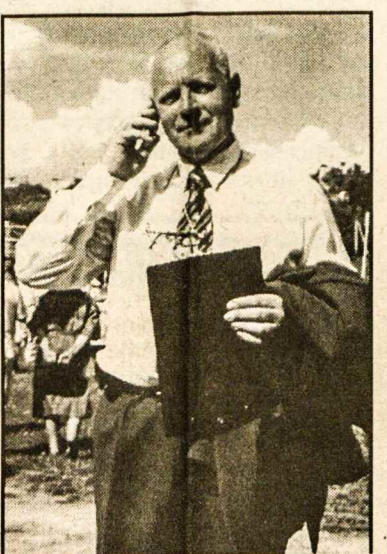
nų kalba giesmės ir tekstai. Prie sakyklos, tarsi kopėčių, priremtų prie sakyklos, lotyniškas užrašas: *Quem quaeritis?* Taip paklausė Kristus Magdalėną.

Šiandien tos senovinės liturginės dramos *Quem quaeritis?* – *Ko ieškai?* pagrindinis veikėjas, kaip viso mūsų gyvenimo tikslas, kaip mūsų veiklos, darbų ir mūsų vargų išeitis yra KRISTUS, kurio taip sielvartaudama ir dūsaudama, taip nerimaudama ir liūddama ieškojo buvusi nusidėjėlė, bet dabar didelė visų laikų šventoji Marija Magdalietė.

Visame mūsų gyvenime vienintelė Evangelija gali atsakyti į visus atskirų asmenų, tautų ir žemynų pečius slegiančius klausimus. Kaip tik šioje senovinės muzikos pamargioje talentingų aktorių grupės dėka išaugo mūsų laikais labai reikalingas, viduramžiais dažnai praktikuotas ir mūsų šalyje kadaise pamėgtas, bet mūsų laikais labai pamirštos dramos žanras, kuriame mūsų Katalikų Bažnyčia turėtų įjungti žalią šviesą, nes tarp tuščių olimpinų ir tavernų būgnų tratėjimo, tarp restoranų ir kavinių džiazo, visokių bliuzų, popmuzikų ir moderniausių ansamblių gausmo šis menas, šis jaunų muzikantų ir giesmininkų susitelkimas atgaivina šis Bažnyčios tradicijas, kuriose išaugo prieš kelis amžius gyvenusios kartos. Jos sėmėsi iš to scenos meno, kuris kėlė visuomeninę mintį aukštyn, vedė žmonių minias į šventoves, pratino vaikus prie altoriaus, praplėtė siaurą žmonių akiračius, diegė geriausias religines pažiūras ir įteigė ko nepadarė katechetai, kunigai, šis menas užlopė jų skyles, papildė pamokslus, dažnai kur ir daugiau atstojo religines knygas ir taip sėkmingai platino Gerąją Naująją. Kristus – žodis mūsų laikais turėtų būti platinamas ne vien šventovėse, ne tik per spaudą, TV, radiją, bet ir turėtų rasti sau deramą vietą scenoje, kuri senovėje ir nūdien turėjo ir gali padėti susimastyti kiekvienam.

Šios dramos – misterijos žiūrovai gerėjosi profesionaliai išlovintais trijų Marijų – Noros Petročėnos, Mildos Smalakytės, Editos Bagdonaitės – ir daugelio kitų solistų balsais, gausia butaforija, kukliais, bet tinkamais tokiam spektakliui apdais, ypatingai gerai suderinta muzika (tai kamerinis choras "Brevis", "Jauna muzika", grikiško choralo studijos, ansamblis "Schola Gregoriana Vilnensis" nariai, taip pat estiški ansambliai iš Talino "Musija Silenti" ir "Cantiga" iš Tartu, kurių vadovas Tonu Sepp), be priekaištų, tikrai profesionaliai ir darniai atliko autentiškais instrumentais viduramžių muzikos kūrinius) kartu su videoprojekcinėmis šviesos priemonėmis, rašikiais Romos Kazlauskaitės nušautais aktorais, dekoracijų ir kostiumų dalininkės Martos Vosyljūtės darbais.

Jų visų trūsas buvo įvertintas ne tik gausiais plojimais, gėlių puokštelėmis, bet ir nuosirdžia vietinių ir svečių klausytojų pa dėka.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąskrydžių Ariogaloje atsakingasis direktorius Antanas Vizbaras

Nuotr. V. Kulnio

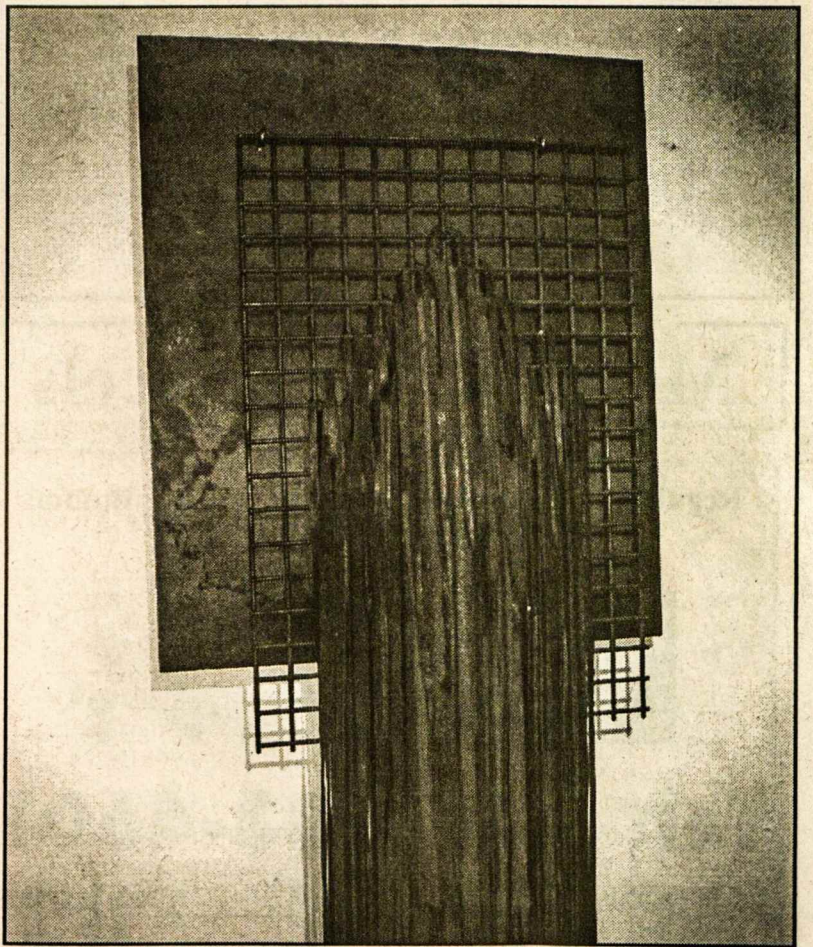
KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dailininko Antano Gudaičio 100 metų gimimo sukaktis buvo paminėta atidengiant memorialinę lentą prie jo gyvenamojo namo (Vilnius, Kaštonų g. 5). Gedimino prospekto Žemaitės aikštelėje susirinkę artimieji, draugai, mokiniai ir kolegos pagerbė jo atminimą – jiems muzikavo Lietuvos kamerinio orkestro kvartetas, Vilniaus universiteto kamerinis choras "Pro musica". Minėjimo metu Lietuvos dailės muziejus pristatė specialiai šiai progai parengtą leidinį apie žymųjį dailės klasiką, apie planuojamą A. Gudaičio dailės galeriją, kurios kertinį akmenį tikimasi padėti jau šių metų pabaigoje. Dabartinėje Žemaitės aikštelėje planuojama atnaujinti senąsias A. Gudaičio dirbtuves ir pastatyti naują parodų centrą, kuriame numatoma įkurdinti dailininko testamentu padovanotų kūrinių parodą ir visą dokumentinę medžiagą. Dalis jo kūrinių bus išstatyta ir būsimosiose Lietuvos valstybinės dailės galerijoje, kurią žadama po atnaujinimo atidaryti 2006 metais.

Profesorius A. Gudaičis gimė 1904 m. liepos 29 d. Šiauliuose. Mokėsi mokytojų seminarijoje, vėliau Kauno Meno mokykloje, Justino Vienožinskio studijoje ir Paryžiaus "Conservatoire National des Arts et Metiers". 1933 m. grįžęs į Lietuvą reikėsi visuomeninėje veikloje, dalyvavo lietuvių modernistų dailininkų Ars kolektyvo steigime, 1935 m. su bendraminčiais įsteigė Lietuvos dailininkų sąjungą. 1937 m. laimėjo I premiją dekoratyvinės tapybos-triptiko konkurse lietuvių paviljonui Paryžiaus parodoje. 1940 m. pakviestas Vilniaus dailės akademijos tapybos studijos vedėju ir pašybos dėstytoju. Tapytojas, subrandęs Paryžiaus moderniosios mokyklos nuotakais, anksčiau sukūrė savo individualų stilių, nuotaikingą koloritą. Tapė peizažus, kaimo buitį, kaimiečių ir miestiečių tipų portretus. Per 45 pedagoginio darbo metus A. Gudaičis išugdė daug ryškių tapytojų, jo vardas siejamas su kloristinės tapybos mokykla.

Valerija Guodytė-Ratkevičienė, viena iš Kauno lėlių teatro steigėjų, ilgametė aktorė, teatro pedagogė, lėlių muziejaus iniciatorė mirė š. m. liepos 27 dieną. Gimė 1916 m. kovo 16 d. Petrograde. Su tėvais grįžusi į Lietuvą baigė Klaipėdos pedagoginę mokyklą. Nuo 1945 m. jos kūrybinė patirtis formavosi Klaipėdos muzikiniam teatre, J. Gustaičio vaidybos studijoje, Klaipėdos, Marijampolės, Kauno dramos teatrų scenose. Per 12 darbo metų Klaipėdos dramos teatre atsisiskleidė V. Ratkevičienės aktoriniai sugebėjimai, ji sukūrė nemažai atmintinų vaidmenų scenoje ir kino ekrane. Sukūrusi šeimą su aktoriumi ir režisieriumi Stasiu Ratkevičiumi, kartu su juo įgyvendino savo ilgametę viziją – 1958 m. įsteigė Kauno lėlių teatrą. Čia ji paliko ryškiausius savo darbo pėdsakus. V. Ratkevičienė priklausė tai žmonių grupei, kurie turi savo kelią, žino tikslą, suvokia savo misiją ir aistringai atsiduoda kūrybos šauksmui. Ją puikiai pažinojo ir mylėjo net kelios žiūrovų kartos, vertinusios jos begalinį atsidavimą savajai profesijai. Ilgus metus ji kaupė medžiagą Lėlių muziejui, jos dėka buvo išsaugotas gausus teatro archyvas su šim-

(ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija).

Dail. L. Dilkutės kūrinyje parodoje "Gallery 1313" Toronte, 2004.IX

tais lėlių, nuotraukų, spaudos iškarpų, suvenyrų, kūrybinio darbo dienoraščių.

Nuolatinė Lietuvos prezidento rezidencija, arba populiariau vadinama Prezidentūra, įsikūrusi Vilniaus senamiestyje, Simono Daukanto aikštelėje, šalia Vilniaus universiteto, netoli Šventaragio slėnio, Katedros aikštės ir Gedimino pilies, turi gana įdomią istoriją. DLK Jogaila XIV š. padovanojo rūmų sklypą pirmajam Vilniaus vyskupui Andriui Vasilai (1388-1398). Dovanojimo aktą įteisino rašytinė DLK Jogailos 1387 m. vasario 17 d. privilegija. Vilniaus vyskupas netrukus tame sklype pasistatydino rūmus. XVII-XVIII š. rūmai ne kartą degė ir nukentėjo per karus ir suirutes. Paskutinis rūmuose gyvenęs vyskupas buvo Ignatas Masalskis (1730-1794), kurio užsakymu rūmų ansamblį atnaujino architektas Laurynas Stuka-Gucevičius.

Ne kartą perstatytuose rūmuose XIX š. buvo Rusijos imperijos gubernatoriaus rezidencija. 1812 m. rūmuose buvo apsisostę Prancūzijos imperatoriai Napoleonas. XIX š. pradžioje du kartus su pertraukomis gyveno Lietuvos generalgubernatoriai Michailas Kutuzovas. Trečiąkart rūmuose jis buvo apsisostęs 1812 metais, kai vadovavo Napoleono kariuomenę persekiojančiai Rusijos armijai. Įvairiu laiku rūmuose yra gyvenę arba apsisostę paskutinis Lenkijos karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis, Rusijos carai Pavelas I, Aleksandras I, būsimas Prancūzijos karalius Ludvikas XVIII. Dabartinę išvaizdą vėlyvojo klasikinio stiliaus kompleksas įgavo XIX šimtetyje. 1920 m. rūmuose įsikūrė Lietuvos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos telegramų agentūra ELTA. Lenkijai užėmus Vilniaus kraštą, rūmuose yra gyvenęs Lenkijos vadovas, maršalas Juzefas Pilsudskis. Po II Pasaulinio karo rūmuose buvo sovietinės kariuomenės Karininkų namai. Vėliau šis istorinis pastatas tarnavo kaip Lietuvos menininkų rūmai. Po dvejus metus trukusios rekonstrukcijos nuolatine Lietuvos prezidento rezidencija rūmuose oficialiai atidaryta 1997 metų gegužės 16 dieną.

Tarptautinėje chemikų olimpiadoje, šiemet vykusioje Vokietijos Kiel mieste, Lietuvos moksleivių chemikų grupelė iškovojo vieną aukso, vieną sidabro ir du bronzos medalius. Sėkmė lydėjo visus keturis grupės narius. Raimondas Gavelis iš Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos (mokytojas Henrikas Liobys) gavo aukso medalį. Tarptautinėse chemikų olimpiadose Raimondas dalyvavo jau ne pirmą kartą, pernai buvo laimėjęs bronzos medalį. Sidabro medalį laimėjo pirmą kartą tarptautinėje olimpiadoje dalyvavęs Vilniaus Naujosios Vilnios vidurinės mokyklos moksleivis Audrius Laurynėnas (mokytoja Violeta Laurinaitienė). Bronzos medalius parsivežė Vilniaus licėjaus moksleiviai Petras Kruopis ir Mindaugas Juozapavičius (abiejų mokytojas Vilius Mincevičius). Šiai moksleivių grupei vadovavo Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto docentas Rimantas Raudonis ir doktorantas Laurynas Riauba. Lietuvos moksleiviai tarptautinėse gamtos mokslų olimpiadose dalyvauja nuo 1989 metų.

G.K.

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.00%	Asmeninės paskolas nuo 5.00%
180-364 d. term. ind. 1.10%	Sutarties paskolas nuo 5.00%
1 metų term. indėlius 1.30%	Nekiln. turto paskolas: Su nekilniamu nuosimčiu 4.15%
2 metų term. indėlius 2.00%	1 metų 4.15%
3 metų term. indėlius 2.50%	2 metų 4.50%
4 metų term. indėlius 2.90%	3 metų 5.25%
5 metų term. indėlius 3.50%	4 metų 5.50%
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.25%	5 metų 5.75%
1 metų GIC-met. palūk. 2.50%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 4.00%
2 metų GIC-met. palūk. 2.50%	
3 metų GIC-met. palūk. 2.80%	
4 metų GIC-met. palūk. 3.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 3.75%	
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable" 0.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 2.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 2.80%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 3.25%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 3.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 4.20%	
Taupomąją sąskaitą iki 0.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 0.40%	

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines paskaitas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiama nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE
TEODORUI
STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKSTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST. W.

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tomsenkus@rogers.com

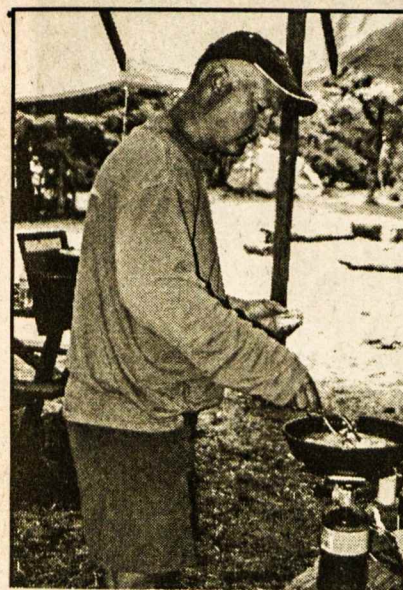
MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

VILNIUS

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON \$300*
off for 1 parcel
*coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Šios vasaros "Romuvos" stovykloje rugpjūčio 1-14 d.d. iš kairės: ps. Viktoras Šimkus kepa Fox ežere pagautą žuvį; ps. Gailius Senkus dalinasi skautiška pagamintu maistu; o Toronto "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntu vadovai – s. Rūta Baltaduonytė džiaugiasi gerai pasisekusia stovykla. Nuotr. R. Otto

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
deracinės ir provincijų vyriausybės turėtų padengti su ligonių pergabimu surištas išlaidas. Centrinė registracijos sistema, turėdama visų reikiamų paslaugų ir techninių įrengimų inventorijų bei surinktas teikiamų paslaugų žinias, galėtų nukreipti tų patarnavimų reikalingus ligonius ten, kur tie patarnavimai būtų skubiau atlikti. Šiam pasiūlymui dar nepasiekus ministerių, kritikai jau mato daug trūkumų, ypač atsižvelgiant į Kanados plotus ir neproporcingą gyvenotojų išsidėstymą. Medicinos draugija prašo vyriausybę vieno bilijono dolerių tam fondui sudaryti, tačiau manoma, kad tai tėra politinis ėjimas.

Saugumo reikalai mokykloje yra svarbiau, negu siko studento teisė dėvėti apėginį durklą. Kvebeko žemesnysis teismas buvo leides jaunuoliui nešioti kirpan'ą, bet apeliacinis teismas palaikė provincijos ir mokyklos vadovybės draudimą nešioti ginklą. Sikų bendrija teigia, kad kirpan'as yra tik religinis simbolis, panašiai kaip ir kryžius, primenantis dėvėtojų gėrio ir blogio kovą, todėl jų advokatas dėl to apeliuos į Kanados aukščiausiųjų teismą.

Šiaurės Amerikos penki didieji ežerai, kurių keturi turi bendrą JAV ir Kanados sieną, sudaro didžiausią gėlo vandens baseiną pasaulyje su 20% visų gėlo vandens atsargų. Toms atsargoms apsaugoti aštuonios JAV valstijos ir dvi Kanados provincijos sudarė tarpusavio sutartį, kurios pakeitimą gali vetuoti bet kuri iš dešimties pasirašiusių narių. Vandens pareikalavimas kyla ypač JAV vidurio ir pietų valstijose, tad apsisaugoti nuo vandens nukreipimo iš Didžiųjų ežerų į pietus buvo labai svarbu. Pažvelgus į tų ežerų dydį neatrodo, kad jie gali tuštėti, tačiau jie natūraliai pasipildo tik vienu nuosimčiu, o pareikalavimas jau siekia apie du šalia sunaudojamo vandens kiekio, sutartyje numatomas grąžinamo vandens švarinimas ir jo kiekis. Ši sutartis turi būti patvirtinta JAV kongrese, taip pat Niujorko bei kitų šalia tų ežerų esančių valstijų ir Ontario bei Kvebeko provincijų vyriausybių.

Federacinio teismo teisėjas, peržiūrėjęs terorizmo veiksmų įtariamo 41 metų amžiaus egiptiečio Mahmed Zeki Mahjoub bylą, jau trečią kartą atmetė jo prašymą pasilikti Kanadoje. Jo pabėgimo teisių prašymas yra grindžiamas tuo, kad jis bus kankinamas Egipte, kur už akių jau yra nuteistas 15 metų kalėjimo bausme. Jis priklausė tero-

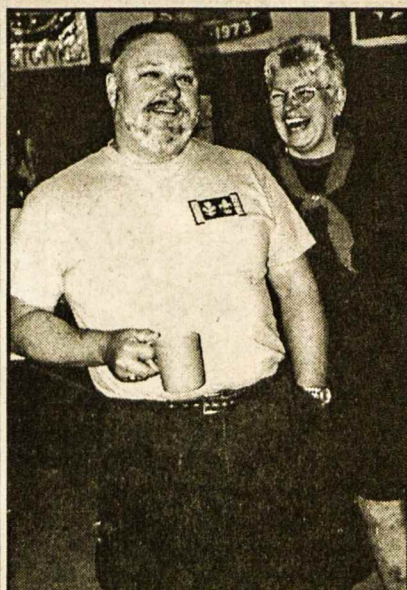
ristų organizacijos centro tarybai, kuri yra surišta su Osama bin Laden vadovaujama Al Jihad ir dar viena teroristų organizacija, kurios Mahjoub vaidino gana svarbų vaidmenį JAV ambasadų sprogdinime Kenijoje ir Tanzanijoje. Tik atvykęs į Kanadą, 1995 m. pasiprašė pabėgimo teisių Kanadoje, vedė Kanados pilietę ir tapo dviejų vaikų tėvu. 2002 metais, kaip Kanados saugumui pavojingas asmuo, buvo suimtas ir šiuo metu laukia galutinio teismo sprendimo dėl deportacijos į Egiptą. Jis taip pat reikalauja, kad būtų greičiau išleistas iš kalėjimo, kuriame, anot jo, kiekvieną dieną yra pažėdžiamos jo kaip žmogaus bei religinės teisės.

Valstybės pasamdyta įmonė paruošė 59 puslapių dokumentą, nusakantį pavojingų ir nuodingų atmatų apsaugą ir užlaikymą. Pagal Basel konvencijos sutartį, Kanada yra įsipareigojusi tinkamai laikyti atmatas prisilaikant gamtos apsaugos taisyklių. Kadangi gamtos apsaugos taisyklės Kanadoje nėra tinkamai aptartos, buvo naudojamos Tarptautinės organizacijos normomis, tačiau jų laikytis Kanada nėra įsipareigojusi. Buvo rasta, kad dauguma įmonių neturi jokio plano pavojingų ir nuodingų atmatų užlaikymui, arba įmonės, turinčios planus, visai neregistruoja ar nesilaiko planų vykdymo. Iš 105 surinkimų punktų Kanadoje apie pusę jų yra pasiruošusios gaisrų slopinimui, bet visai nepasiruošusios bet kokiai avarijai ir kontrolei, kur išsiliejęs trąšos gali neigiamai ir ilgam laikui pakenkti plačiai aplinkai. Tikimasi, kad ateinančiais metais įsigaliojantis įstatymas, nustatantis medžiagų importą ir eksportą, įgalins aplinkos apsaugos ministeriją tinkamiau prižiūrėti atmatų surinkimo punktus.

Pasaulio ledo ritulio čempionatas pasibaigė, Kanadai išeivus visus savo varžovus. Paskutines rungtynes rugpjūčio 14 d. su Suomijos komanda užbaigė 3:2 ir Kanada vėl tapo pasaulio ledo ritulio taurės laimėtoja. Žaidžiant baigmines rungtynes su suomiais kanadiečiams teko smarkiai pasitempti ir iki paskutinės minutės kovoti dėl persvaros.

Bedarbių skaičius Kanadoje paaugo nežymiai - pasilikti prie 7.2%. Visos Kanados rytų provincijos turi didesnį nei vidurkis bedarbių skaičių. Daugiausia buvo prarasti nepilno etato darbai, todėl krašto ekonomikai įtakos nesudarė. Kanados dolerio vertė, lyginant jį su JAV doleriu, pakilo, o centrinis bankas pirmą kartą nuo 2003 metų balandžio pakėlė palūkanas ketvirčiu nuosimnio.

Vienas iš pirmųjų prancūzų keliautojų prieš 300 metų dabartinės Burlingtono, Ontario vietovės pašvaisėdamas rašė apie daugumą barškuolių gyvųjų, kurios buvo žmogaus ran-

SPORTAS

"Aušros" žinios

– Naujas 2004-2005 m. sezonas prasidės spalio 4 (ne rugsėjo 27 kaip anksčiau skelbta). Visi lietuvių kilmės vaikai, gimę 1986-1999 m. (5-19 m.) kviečiami įsijungti. Informacija apie registravimą ir treniruočių skelbiama per www.ausra.net Naujų narių registracija – rugsėjo 21 d., 7 v.v. Priskelimo par. patalpose.

– Trenerių susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 22, 7 v.v. Priskelimo parapijos bibliotekoje. Kviečiami visi, kurie nori kaip nors prisidėti prie treniravimo. D.D.

Kas naujo Lietuvoje?

– Pirmaujanti futbolo komanda "Kaunas" susilaukė naujo trenerio – 38 metų Valdo Ivanausko, kuris daugelį metų sėkmingai reiškėsi Vokietijos ir kitų valstybių rinktinėse. "Kauno" tikslas – vėl tapti Lietuvos čempionu.

– Lietuvos krepšininkės rugsėjo 8 d. Vilniuje įveikė Italijos moterų komandą 70:62 rezultatu atrankos į Europos čempionatą A grupės varžybose.

– Vilniaus maratone (42 km, 195 m) miesto gatvėmis rugsėjo 11 d. dalyvavo apie 250 bėgikų iš Anglijos, Austrijos, Gudijos, Estijos, Japonijos, Latvijos, Lenkijos, Suomijos, Švedijos, JAV, Vokietijos ir Lietuvos. Baigmę pasiekė apie 190. Nugalėtoja tapo Eikė Kristina Soltanovič ir latvis D. Slesorionokas, nuotolių įveikę per 2 val. 23 min. 35 sek.

– Į Graikiją rugsėjo 11 d. naktį išvyko parolimpinė delegacija, sudedanti iš 11 lengvaatlečių, plaukikų, sunkiaatlečių, dziudo imtynininko bei aklių riedulio rinktinės. Neigaliūs sportininkai Atėnuose varžosi nuo rugsėjo 17 iki 28 dienų.

– Penkiakovės meistrai E. Krungolcas ir A. Zadneprovskis (parsivežęs olimpinį sidabro medalį) pasaulio taurės varžybų baigėme Vokietijos Darmstate baigėme liniją pasiekė vienas po kito. Taurę atiteko E. Krungolciui.

– Vilniaus "Lietuvos ryto" krepšininkai per kontrolines varžybas rugsėjo 14 d. 79:63 rezultatu įveikė Maskvos srities "Dinamo" komandą.

– Lietuvos krepšininkės Vilniuje rugsėjo 15 d. sutriuškino Vengrijos rinktinę 72:47 ir tuo baigė Europos čempionato pirmąjį atrankos ratą.

– Garsioji dviratininkė Diana Žiliūtė rugsėjo 15 d. pranešė, kad laukiasi kūdikio. Sportinę savo karjerą žada tęsti toliau, kai tik bus įmanoma.

– Klaipėdoje ruošiamasi dviem regatom "Baltic Sail" ir "Nord/LB Baltic Sprint Cup", kurios įvyks ateinančią vasarą. Manoma, kad regatosse dalyvaus apie 20 didelių burlaivių. ELTOS inf.

kos sturmo ir dviejų metro ilgio. Šių miško barškuolių Ontario provincijoje nebeliko jau 1941 m. Apsauginamų gyvųjų tarpe yra dar likusios pelkinės barškuolės, kurios yra vienintelės nuodingos gyvatės šioje provincijoje. Jos yra retai matomos, o jų nuodai, nors ir pavojingi, tačiau lengvai pasiduoda antnuodžių gydymui. Tyčiniš tos barškuolės užmušimas yra baudžiamas 25,000 dol. arba vieneriais metais kalėjimo, arba abiem bausmėm kartu. A.V.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME	IMAME
1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.	už asmenines paskolas nuo 5.00%
1.10% už 90-89 d. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1.10% už 90-179 d. term. indėlius	1 metų 4.15%
1.20% už 180-269 d. term. indėlius	2 metų 4.50%
1.20% už 270-364 d. term. indėlius	3 metų 5.25%
1.45% už 1 m. term. indėlius	4 metų 5.50%
2.15% už 2 m. term. indėlius	5 metų 5.75%
2.55% už 3 m. term. indėlius	- su keičiamu nuosimčiu 4.00%
3.00% už 4 m. term. indėlius	
3.30% už 5 m. term. indėlius	
1.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
2.55% už 2 m. GIC invest. pažym.	
2.80% už 3 m. GIC invest. pažym.	
3.30% už 4 m. GIC invest. pažym.	
3.80% už 5 m. GIC invest. pažym.	
1.00% RRSP & RRIF (variable)	
2.00% RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	
2.80% RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	
3.25% RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	
3.75% RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	
4.20% RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	
0.75% už JAV dolerių 1 metų GIC	
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) • KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANŠĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninė pašta: Info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APRADAU NARIAMS IR GVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:
1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių **Fondas**
Lithuanian Canadian **Foundation**
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veiklia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Algis MEDELIS **QUEEN SYRENA TRAVEL**
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

P R A N E Š U,
kad MEDELIAI keliai gyventi į Mississaugą.

Nuo rugsėjo 7 dienos Whitbyje nebegyvensim, bet į savo naujas patalpas galėsime įsikraustyti tik spalio pradžioje - tą laiką panaudosim seniai užsiplėnytom atostogom. Toronto Roncesvalles gatvės įstaigoje vėl būsiu tik spalio 5 d. Savo gerbiamus klientus prašau numatytas keliones, jei įmanoma, pas mane užsakyti iki rugsėjo 7 d. Mūsų atostogų metu įstaigoje galite kreiptis angliškai ar lenkiškai į Violetą arba Adrianą. Pasakykite, kad esate Medelio klientai - Jums pritaikys mano normaliai teikiamas nuolaidas.

Mūsų naujas namų adresas nuo spalio 4 d. bus:
50-1202 Elm Drive East, Mississauga, Ont. L5A 3X2.
Tel. 905-306-9563.
Pagarbiai, Jūsų Algis Medelis

Sutton GROUP
ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS IR PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVIAI ARGENTINOJE

Pas mus Argentinoje – lietuvių padangėje matome lietuvių silpnėjimą, gal kad jaunoji karta vis mažiau dalyvauja veikime. Ne taip seniai turėjome du mėnesinius lietuvių laikraščius – *Laiką* ir *Balsą*. Labai gaila, bet šiuo metu gyvename be spausdinto žodžio. Kas kalta? Aplinkybės – nutautėjimo banga. Liepos 27 gavau *T. Žiburius*. Juos skaitau ir duodu kitiems pensininkams, kuriems dar rūpi Lietuva ir lietuviškas spausdintas žodis.

Artūras Mičiūdas,
Buenos Aires

PARTIZANAI

Nuoširdžiai dėkoja buvę Lietuvos partizanai, ne tik Kalniškės mūšio dalyviai, už pareiktą jiems dėmesį ir meilę išspausdinant plačiam pasauliui kovą su okupantais prisiminimus. Ačiū už suteiktas galimybes tą brangų *Tėviškės žiburių* leidinį turėti savo rankose ir juo pasidžiaugti, parodyti artimiesiems, kad gyvenantieji mūsų tautiečiai už jūrų marių nėra abejingi mūsų praeities įvykiams Lietuvoje.

Antanina Urmanavičienė,
Alytus

GRAŽINKIME JUOS Į LIETUVĄ

Tėviškė – tai vartai į margą pasaulį. Pro tuos vartus aš iškeliavau prieš daugelį metų į Lietuvos Vietinės rinktinės 301 bataliono 3 kuopą. Būdamas Vietinės rinktinės karys, kovojau už Lietuvos laisvę. Buvau internuotas Vokietijoje, iš ten išvykau į Kanadą, kur sulaukiau garbingo amžiaus. Dažnai sugrįžtu į Lietuvą. Vietinės rinktinės būvę kariai dažnai susitinkame, aplankome savo bendražygių kapavietes.

Šią vasarą man daug teko keliauti Vietinės rinktinės kovų keliais. Aplankiau paminklą Varėnos rajone Kaniavos kaime. Tai paminklas 309 bataliono 2 kuopos žuvusiems kariams. Jis pastatytas kovų vietoje, o 12 žuvusiųjų karių palaidoti greta artimųjų. 2004. VI.18 teko dalyvauti paminklo žuvusiems 86 Vietinės rinktinės kariams atidengime. Paminklas pastatytas Aukštųjų Panerių miške. Tarp su-

šaudytų 12 karių iš 310 bataliono, 17 karių iš 306 bataliono, kitų duomenys tikslinami. Kiekvieną kartą atvykęs į Lietuvą su širdies skausmu prisimenu savo bendražygius Vietinės rinktinės karius, kurių kapus aplankyti nėra paprasta, nes jie palaidoti Ašmenoje Gudijos teritorijoje.

Aš kreipiuosi į Lietuvos vyriausybę, prašau padėti pargabenti žuvusiųjų ir palaidotų Ašmenoje palaikus į Lietuvą. Tai būtų didelė pagarba žuvusiems. Supraskite, kad lietuviui nėra didesnės nelaimės, kaip gulėti svetimoje padangėje, po svetimu akmeniu, kad lengva tik tėviškės žemė. Šiuo laišku kreipiuosi į visus buvusius Lietuvos Vietinės rinktinės karius: pasekime tremtinių pavyzdžiu, kurie sugebėjo iš tolimos Šiaurės parsivežti palaikus artimų žmonių į Lietuvą. Susigražinkime savo bendražygių palaikus iš Ašmenos į Lietuvą.

Vaclovas Zujus,
VR 301 bataliono 3 kuopos karys

MOKSLO METUS PRAEDANT

Nuoširdžiai sveikinu užsienio lietuvių ugdymo įstaigų mokytojus, mokinius, mokyklų bendruomenes naujųjų 2004-2005 mokslo metų pradžios proga. Siekti mokslo aukštumų – nelengvas darbas, reikalaujantis daug kantrybės, pasišvėtimo ir valios. Tikrai sutelktomis mokytojų, mokinių ir jų tėvelių pastangomis galima pasiekti užsibrėžtų tikslų.

Jums, gyvenantiems kitoje kultūrinėje aplinkoje, labai svarbu gerai išmokyti ir išmokyti savo tėvų ir protėvių kalbą, pajusti jos grožį, išauginti Lietuvos istoriją, išsaugoti tautinę savastį, be ko negali susiformuoti visapusiška ir brandi asmenybė.

Linkiu jums visiems geros darbingos nuotaikos, ieškojimų ir atradimų džiaugsmo nuostabiame žinių pasaulyje.

Antanas Petrauskas,
Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės generalinis direktorius, Vilnius

Lietuvos Vietinės rinktinės būvę kariai prie žuvusių paminklo Panerių miške, kur buvo sušaudyti 86 lietuviai

GYDYTOJO UŽRAŠAI

Studentas I

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Į Vilniaus universiteto medicinos fakultetą patekau kompiuteriu. Su geru draugu klasės seniūnu Jonu R. iš Ukmergės vykau į Kauno politechnikos institutą. Kažkodėl tada man norėjosi įstoti į cheminės technologijos fakultetą, o tai būtų buvusi klaida. Tačiau Kauno universiteto priėmimo komisija mano dokumentus priėmė atsisakė, nes buvau gimęs Marijampolėje, o iš ten reikėjo turėti tėvų nekilnojamo turto pažymėjimą. Kadangi kelionės pinigais buvau apskaičiavęs tik į Kauną ir atgal, aišku, jog į Marijampolę vykti negalėjau. Nutariau pasiskolinti iš Jono R. Jis pinigų turėjo, bet buvo nutaręs pirkti batus ir todėl man paskolinti negalėjo.

Tada pasiėmiau iš Kauno universiteto stojamųjų egzaminų programas ir sunkvežimiu, tarp žibalo statinių, grįžau į Ukmergę.

Ypač buvo liūdna 1949 m. rugpjūčio 19 d., kai vėl teko pradėti dirbti Ukmergės pašte. Daugumas klasės draugų buvo priimti į Kauno ar Vilniaus aukštąsias mokyklas ir jau ruošėsi ten vykti. O paštas, nors nuo 1946 m. man nesvetimas, vis tiek universiteto atstoti negalėjo. Pardavinėjau pašto ženkliliukus, padėdavau tėvui dirbti siuntinių priėmimo skyriuje, dar dirbau ir telegrafe, bet svarbiausia – ruošiausi stojamiesiems egzaminams į VU medicinos fakultetą. Greitai prabėgo metai. Tada į Vilnių išvyko visa mūsų šeima, nes Stasė taip pat norėjo mokytis, o su Ukmerge be savo svajonių mes jokiais saitais susiję nebuvome.

Nors egzaminams pasiruošęs buvau pakankamai, tačiau baimės jausmas neapleido. Pir-

muoju egzaminu pasirinkau chemiją ir, gavęs gerą pažymį, pralinksmėjau. Į medicinos fakultetą tais metais priėmė tik 60 studentų (30 lietuvių, 30 rusų), o stojančiųjų buvo per 300. Taigi mažiausias suklydimas taptų nesėkme. Geriausiai mokėjau fiziką, jai dar kartą pakartoti paskyrčiau net šešias dienas, tačiau bi-lietą išsitraukiau sunkų ir tik su-telkęs visas savo turimas jėgas šią "tvirtovę" nugalėjau. Įdo-miausia buvo su lietuvių kalbos rašomuoju. Išvakarėse kelis kar-tus perskaičiau *Komjaunimo tie-sos* vedamąjį, o kitą dieną, nu-stebęs pamačiau, kad taip vadi-nama laisvoji tema visiškai atiti-ko laikraštį. Taigi vėl pasise-kimas.

Ir štai atėjo 1950 m. rugsėjo 1 d. Pirmoji paskaita buvo biologi-ja. Į auditoriją įžengęs biologi-gijos dėstytojas pradėjo neaiškia kalba savo kursą dėstyti nuo Darvino hipotezės. Bet aš nieko nesupratau. Koks buvo džiugus nustebimas, kai per pertrauką visa auditorija kvatodama iš-skleidė mano baimes, sakydama, kad jie taip pat nieko nesu-prato, o pagaliau dėstytojas skaitė ne konsektus, bet vado-vėlį, kurį galima buvo nusipirkti knygynuose.

Kitos paskaitos atgaivino. Atrodytų tokia nėdromi yra dis-ci-plina, kaip anatomija. Tačiau įgudusio dėstytojo Salezijaus Pavilionio lūpose anatomijos ter-minai, tokie sausi ir nuobodūs, man skambėjo kaip eilėraščių.

Dar daug galima būtų pažy-mėti puikių pedagogų, mokslininkų ir klinikistų. Tai visų pir-ma profesoriai, habilituoti dak-tarai: Jonas Šopauskas, Mykolas Marcinkevičius, Liubomiras Laucevičius, Jonas Kairiūkštis, Pranas Norkūnas, Vytautas Gir-dzijauskas, tada dar docentai Petras Baublys, Povilas Čibiras, Z. Žiugžda ir daugelis kitų. Nors šiandien jų jau nei vieno nebėra, Lietuvos medicina dar tebesiva-dovauja jų idėjomis, metodais,

nurodymais, jų sukurtais teo-rijomis.

Kai dėl mūsų studijų krūvių, tai iki šiol visa tai man regis yra aiški klaida. Nei gimnazistas, nei studentas nėra statinės, į ku-rias kibirais galima supilti žinias ir tuo mokymosi procesą už-baigti. Šitą negudrią tiesą prak-tiškai sužinojau būdamas trečia-me kurse, kai mokantis vidaus ligų propedeutiką arba bendrąją chirurgiją mane apėmė tiesiog nevilts. Apie tai minėjo ir rusų rašytojas V. Veresajevas. Pasi-rodė, kad, sergant iš pirmo žvilgsnio tokia "nesudėtinga" li-ga, kaip hepatitas, gali būti ir vienkurių simptomų bei požymių ir kitokių, laboratorinės analizės duomenys taip pat gali įvariuoti. Pripratęs prie "anatominio tiks-lumo", suglumau. Ir iš tiesų, su-glumti buvo dėl ko. Tik vėliau išryškėjo, kad beveik visais at-vejais vertingiausia, esant ma-žiausiai abejonėi, ligonį tirti li-goninėje ir tik ligos eigoje nu-statyti tikrą diagnozę.

Būdamas jau gydytojas dėl tų mokinių ir studentų per dide-lių krūvių aš plačiau rašiau straipsnyje *Kur tikroji valanda? Jaunimo gretos*, 1984 m., nr. 11). Tačiau neatskleisiu nieko naujo pasakęs, kad iškelti prob-lema daug lengviau negu ją iš-spręsti.

Grįžkime prie pedagoginių krūvių. Kelis kartus per savaitę keldavausi nakčia pusę trijų ir mokydavau anatomijos, vėliau patologinės anatomijos, o taip pat kitų medicinos šakų.

Po daugelio metų, dalyvau-jant viename mokslinės tarybos posėdyje, ilgametis Medicinos fakulteto dekanas jau minėtas prof. dr. Salezijus Pavilionis pa-pasakojo, kad vieną naktį atsiklė-jęs jis užtikio savo sūnų – būsi-mą inžinierių – besimokant. "Tai mat kokie krūviai", – stebė-josi profesorius. "Bet palaukite, – tariau jam, – nejaugi Jūs mano-te, kad anatomijai neprisieina skirti vidurnaktį, sekmdienių ir atostogų?" Į tai profesorius tik liūdnei palingavo galva.

Pagaliau atėjo pavasaris, trečio kurso pavasario sesija, t.y. atpirkimo laikas. Per paskutinę konsultaciją prof. Pranas Norkū-nas griežtai, nebūdingu jam to-nu, pasakė, kad jis, skaitydamas paskaitas daug neigiamai paste-bėjo, todėl nepaklusnieji rytoj dieną per egzaminą tikrai susi-lauks savo atpildo.

Mano kolegės ir aš praleido-me bemiegę naktį. Iš ryto vėl ėjome į "giljotiną". Tačiau Pro-fesorius buvo ne tik geras spe-cialistas, bet ir humaniškas žmo-gus. Mūsų žinias jis vertino iš esmės, parašė po penketuką ir palinkėjo būti geras gydytojas. Tiesiog nepamačiau, kaip parsira-dau namie, kritau į lovą ir be-veik parą išmiegojau "teisulių" miegu.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

Mūsų naujas adresas nuo rugpjūčio 30 d.

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimui ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Draugystė ar vergystė?

DR. JONAS KUNCA

Labai retas atsitikimas, kad JAV kuri nors įstaiga, o dar rečiau koks pareigūnas viešai pareikštų kritišką nuomonę apie Izraelį. Dėl to tiesiog nuostabi yra FBI paskleista informacija apie Izraelio agento šnipinėjimą pačiame JAV gynybos centre – Pentagone. Pranešime sakoma, jog FBI daugiau kaip metus stebėjo vieno Pentagono tarnautojo Larry Franklin valstybės paslapčių perdavinėjimą Amerikos – Izraelio komitetui, o šis – Izraeliui. Pastarasis tą žinią paneigė. Sako, jam nėra reikalo šnipinėti JAV, kuri esanti jo artimiausia draugė. Tai yla iš maisto, kuriam yra daug paslapčių.

Jau prieš 25 m., kaip rašo savo knygoje *They Dare to Speak up* buvęs kongreso narys Paul Findley daug metų dirbęs Vid. Rytų šalyse ambasadoriumi, skundėsi: "Žinių perdavimas Izraeliui yra fantastiškas. Jei aš noriu ką nors pasakyti valstybės sekretoriui be Izraelio žinios, esu priverstas laukti progos, kada galėsiu su juo kalbėtis asmeniškai".

Pateikia jis ir daugiau pavyzdžių. Vienas jų tikrai įdomus. Izraelis norėjo gauti iš Amerikos amunicijos 90 milijonų tankų patrankom. Pentagonas apžiūrėjo visus savo sandėlius ir tokių šovinių neradęs, pranešė Izraeliui, kad, deja, jų neturi. Tuoj pat gavo iš žydų valstybės nurodymą, kad jūreivių korpuse Havajų salose amerikiečiai turi 15,000 tokių šovinių... Atseit, Izraelis buvo geriau informuotas už patį Pentagoną.

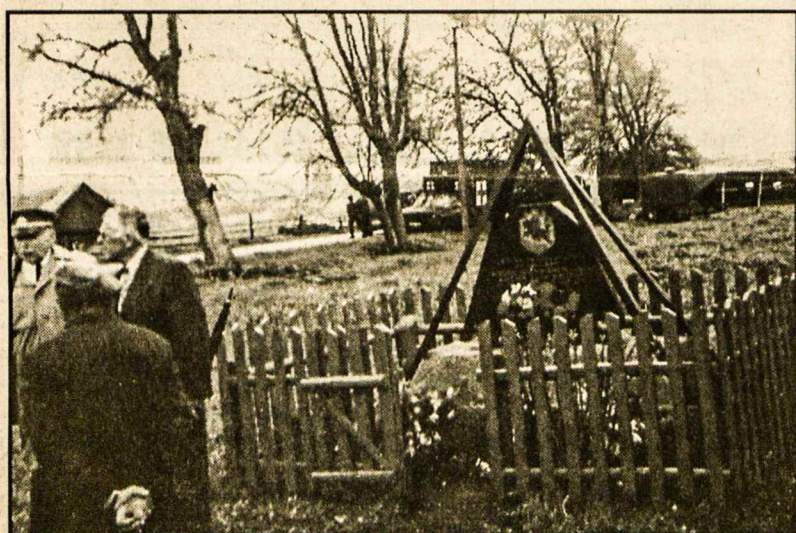
Izraelio slaptoji tarnyba gaudavo iš Pentagono ir valstybės sekretoriato kopijas visų slapčių valstybės dokumentų. Taigi nieko nuostabaus, kad dabar juos gauna dar lengviau, kai Pentagono vyrauja Wolfowitz,

Perle ir Feith, kurio įstaigoj dirbo minėtas Izraelio šnipas L. Franklin. Skirtumas tarp ankstesnės ir dabartinės padėties yra tas, kad anksčiau visi apie tai žinojo, bet neišdriso prisitarti, kad neprarastų savo vietos. O apie viešus pareiškimus nebuvo jokios kalbos. Taip įbauginti buvo vargšai amerikiečiai. Draugystė su Izraeliu tikrumoje buvo JAV vergystė jam.

Daugiau kaip 10 kartų Amerika vetavo JT saugumo tarybos rezoliucijas, pasmerkiančias Izraelio smurto akcijas Palestinoje. Irako nelemtą karą prez. Bush pradėjo paveiktas Pentagono kabalos grupės. Šimtai milijardų dolerių išleista Irako sugriovimui. O padėtis "išlaisvin-tam" Irake yra tiesiog baisi. Trūksta net geriamo vandens. Žmonės naktį negali išeiti į gatvę. Nėra darbų. Vyksta nuolatinės žudynės. Jau ir amerikiečių ten žuvo apie 1000, o sužeistų – per 11,000. Trečdalis liks invalidai. Niujorke šimtai tūkstančių gyventojų demonstruoja prieš Irako karą ir prezidentą. Ko gero minia gali pradėti demonst-ruoti prieš kabalos vergystę, ku-ri ne tik ištūmė JAV į nelemtą karą, kurio, pagal amerikiečių spaudą, negalima laimėti, bet kuris nuskurdino visą tautą, investavusią į akcijas ir korporaci-jas, spėjusias bankrotuoti ir nu-sinešusias šimtus milijonų žmo-nių santaupų.

Nežinia kaip Amerikoje pri-lygo religinių sektų, kurios skel-bia: reikia atstatyti biblinį Iz-raelį. O tada ateis Mesijas ir bus Paskutinis teismas. Kai kurių sektantų maldos namų bokštuo-se plevėsuoja Izraelio vėliavos... O jų yra apie 30% (?) gyventojų, pagal amerikiečių spaudą.

Paskutiniu metu kabala ir Izraelis spaudžia Vašingtoną, kad šis sunaikintų Irano atominį kompleksą. Mat pradėti naują karą su Iranu Amerika neturi pa-kankamai kariuomenės, kurios didelė dalis yra įklimpusi Irake ir Afganistane. Jei JAV to daryti atsisakytų, Izraelis nori gauti Vašingtono palaiminimą ir pats subomborduti Irano atominę, kurią sunaikinus pasklistų radio-aktyvios medžiagos ir sunaikin-tų daugybę Irano gyventojų. Francūzija, Vokietija ir net D. Britanija yra prieš tokį pavojin-gą veiksmą.

Lietuvos Vietinės rinktinės žuvusiems kariams Kaniavos kaime pa-minklas Varėnos rajone

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905 • 271 • 8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas
HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

PRINTING
PAUŠTUVĖ
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

OVER A CENTURY OF SERVICE
1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING &
APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

TORONTO

Anapilio žinios

Tillsonburg, Ont. mirė a.a. Juozas Vitas, Delhi Šv. Kazimiero lietuvių parapijos narys. Palaidotas praėjusią savaitę Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

Rugsėjo 12, sekmadienį, pakrikštyta Raimundo ir Almos (Žilinskaitės) Pacevičių dukrelė Greta-Barbora.

Ateinantį sekmadienį bus renkama Toronto arkivyskupijos įsakytu antrąjį rinkliava Kanados vyskupų reikalams.

Lietuvos kankinių šventė – Anapilio parapijos atlydai bus spalio 3, sekmadienį. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios rytą bus tik 9.30 val. (Mišių 11 v.r. nebus). Iškilmingos Mišios tą dieną bus 3 v.p.p. Po Mišių – eisena su Švenčiausiuoju, o po eisenos – vaišės Anapilio salėje. Vaisių metu bus pagerbtas prel. dr. Pranas Gaida, jo 90 m. amžiaus sukaikties proga. Meninę programą atliks Algio Ulbino vadovaujamas „Bočių“ choras iš Wasaga Beach miesto. Bilietus į vaišes platina Birutė Samsonienė tel. 905 847-9961.

Spalio 3, sekmadienį, Anapilio autobusėlis maldininkus veš į Lietuvos kankinių šventės iškilmes nuo Işington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p. ir atgal parvės po pamaldų.

Anapilio knygyne gautas naujas Jurgitos Baltrušaitytės parengtas žodynas *Lithuanian Dictionary and Phrasebook*.

Mišios rugsėjo 26, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Adolfą Balsį (XXX metinės); 11 v.r. už parapiją: Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. už a.a. Igną Liegų (VII metinės); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje rugsėjo 25, sekmadienį, 3 v.p.p. už a.a. Petrą Reimką.

Işganytojo parapijos žinios

Sekmadienį pamaldos 9.30 v. ryto. Pamaldos su Šv. Komunija įvyksta kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį.

Sekmadienio tikybos pamokos vaikūčiams bus spalio 3 d. Tarybos posėdis – trečiadienį, rugpjūčio 29, 7.30 v.v. Šturmų namuose.

Motėrų draugijos ruošiama Padėkos šventės puota įvyks sekmadienį, spalio 17 po pamaldų, apie 12 v.p.p. Lietuvių Namuose, Mindaugo menėje. Bilietus platina A. Langienė, tel. 416 233-0511.

Maironio mokyklos žinios

Aukštesniųjų lituanistinių kursų registracija „Our Lady of Peace“ patalpose vyks rugsėjo 25, seštadienį, nuo 9 v.r. iki 12 v.d.

Nuoširdžiai dėkojame „Paramos“ kredito kooperatyvui už padovanotus reikmenis mokyklai: sausuvinis, pašeilus ir rašykles.

Pagal mokyklos vadovybės taisyklę, tėvai gali įeiti į mokyklos patalpas tik ypatingu atveju (emergencijai, arba kai yra pakviesti posėdžiui ar kokiame renginyje).

Prie mokyklos statyti automobilis prašoma tik vieną gatvės pusę.

Mokyklos tinklalapis – www.maironiomokykla.net.

Sveikiname naujas mokytojas: Jolita Zabiene, Virginija Zenkevičiūtė-Saccoccia, Rimą Sapliene ir Daną Skukauskaitę. Tikybą dėstys Regina Simonaitienė ir kun. Petras Šarka, OFM.

Reda Kiselytė iš Lietuvos atsiuntė gražų kultūrinį leidinį apie Rokiškį *Septyni dešimtmečiai*. Dėkojame.

Ieškome vadovėlio *Šaltinėlis* 2 išleisto Elenos Marcellonienės Lietuvoje.

Žvilė

Lietuvių Namų žinios

Rugsėjo 19 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 150 svečių.

Lietuvių Namų ir Labrador valdybos posėdis rugsėjo 22, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

„Lokyje“ galima pirkti lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Gera proga susitikti ir pabendrauti.

Prisikėlimo parapijos žinios

Jau prasidėjo visų chorų repecijos ir giedojimas šventovėje. Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos „retkartinis“ choras, šį sekmadienį giedos parapijos jaunimo choras.

Šį sekmadienį bus daroma rinkliava Kanados Kat. Bendrijos reikalams.

Toronto pranciškonų vienuolyne ir parapijoje šią savaitę lankosi lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provincijolas kun. Benediktas Jurčys, OFM.

Šeštadienį, spalio 2, 12.30 v.p.p. Šv. Pranciškaus Asyzičio šventės proga, vyks gyvuliukų laiminimas, kurį atliks parapijos dirbantys diakonai.

Šį sekmadienį jau bus platunami bilietai į metinę parapijos vakarienę, kuri vyks spalio 23 d. parapijos salėje. Meninę programą atliks Čikagos vyrų dainos vienetą, vad. Dariaus Polikaicio.

KLKM dr-jos šios parapijos skyrus susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 25, po 12.15 v. Mišių parapijos salėje. Skyrus metinė šventė agapė su pietumis ir programa bus gruodžio 5 d. Skyrus pirmininkė – Irena Vibrienė, tel. 416 762-8414.

Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas, vyks spalio 15-16 d. parapijos salėje. Visi kviečiami prie šio išpardavimo prisidėti darbu ir daiktais.

Klyvlando lietuvių parapijos Marijos Nuolatinės pagalbos parapijos choras „Exultate“ kartu su „Volungės“, parapijos suaugusių ir jaunimo chorais atliks 19-tąjį parapijos kalėdinį koncertą gruodžio 12 d., 4 v.p.p.

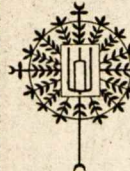
Mišios sekmadienį, rugsėjo 26: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Angelę Kulnienę; 10.45 v.r. už a.a. Stasę Mazlavickienę, už a.a. Daną Beresnevičienę ir už a.a. Stasį Juknevičių – 20 met.; 12.15 v.p.p. padėkos intencija.

Lietuvių tautodailės instituto rengtas naujos knygos *Antanas Tamošaitis – Gyvenimo ir kūrybos kelias* sutiktuvas įvyko praėjusią seštadienį, rugsėjo 18 Anapilio parodų salėje tuoj po instituto narių susirinkimo 4 val. p.p. Dalyvavo apie 50 žmonių iš Toronto, Mississaugos, Montrealio ir kitų vietovių. Renginį pradėjo instituto vadovė Aldona Veselkienė, pristatiusi ir kalbėti pakvietusi Norą Kulpavičienę. Pastaroji maždaug per pusvalandį apžvelgė A. Tamošaičio gyvenimą ir jo kūrybą, glaustai suapžindino su knygos autore Lijana Šatavičiūte-Natalevičiene, jau ilgesnį laiką besidomėjusia A. Tamošaičio darbais. Knygą išleido Vilniaus dailės akademijos leidykla. Tai puošnus, spalvotomis iliustracijomis atskleidžiantis dalį dail. A. Tamošaičio darbu.

Po N. Kulpavičienės pranešimo, neatsiradus klausimų, dalyviai prie kavutės ir skanių pyragų jaukiai pabendraavo, pasikeitė prisiminimais apie šio renginio kaitininką A. Tamošaitį, š.m. vasario 15 d. šventusį 98 metų sukaktį, prieš keletą metų Vilniuje įkūrusį savo ir žmonos Anastazijos meno darbų muziejų „Židyns“ Dominikonų g. 15/1. S.

TŽ redakciją pasiekė pranešimas, kad Lietuvos seimo narys, politologas, technikos mokslų daktaras Algirdas Gričius artėjančiuose seimo rinkimuose kandidatuoja Naujamiesčio vienmandatinėje rinkimų apygardoje nr. 1, kuriai taip pat priklauso visi Lietuvos piliečiai, gyvenantys ar laikinai apsisostę užsienyje. Apie kitus į seimą kandidatuojančius žinių negauta.

A. a. Juozo Vito atminimui, *Kovai su vėžiu ir džiova* sergančioms vaikūčiams Lietuvoje J. V. Svilai aukovo \$20. M.P.

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

ANAPILIO parapijos atlydai bus spalio 3, sekmadienį

- ♦ 3 v.p.p. - iškilmingos MIŠIOS ir eisena su Švenčiausiuoju.
- ♦ po MIŠIŲ - vaišės Anapilio salėje.
- ♦ vaisių metu - prel. dr. PRANO GAIDOS pagerbimas jo 90 m. amžiaus proga; meninė programa, kurią atliks iš Wasaga Beach atvykęs Algio Ulbino vad. „Bočių“ choras.

Bilietus į vaišes galima užsisakyti pas Birutę Samsonienę tel. 905 847-9961.

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA

Toronto pensininkų klubas rengia metinį renginį spalio 5, antradienį, 12 v.d. „Vilniaus rūmų“ III-čio aukšto menėje. Bus šilti pietūs (gaminami Birštono) su vynu, loterija. Programą atliks TPK choras „Daina“. Bilietus prašom įsigyti iki rugsėjo 30 d. Kaina – \$15. Kreiptis į L. Koperskį, tel. 416 760-0961, V. Karilavičių, tel. 416 604-9743 ar L. Mačionienę, tel. 416 769-8353.

KLB Vyriausioji rinkimų komisija paskutinį kartą susirinko rugsėjo 16 d. ir patvirtino akلامacijos būdu išrinktus visų apylinkių užsiregistravusių Tarybos kandidatus ir jų pirmininkus, kurie nuo rugsėjo 19 dienos laikomi pareigas einančiais. Išrinktųjų Tarybos narių sąrašas bus netrukus paskelbtas. Vyr. komisija visoms apylinkėms linki geriausios sėkmės ir energijos lietuvių išlaikymo darbuose ir kviečia dalyvauti Tarybos suvažiavime š.m. lapkričio 6 d. Toronte. Taip pat linki įtraukti daugiau jaunimo į veiklą, kad lietuviškoji visuomenė būtų darbinga kaip iki šiolei.

F. Mockus, Vyr. Rink. k-jos pirmininkas ir nariai

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI

Lietuvos respublikos ambasada Kanadoje informuoja, kad šių metų spalio 10 d. vyks Lietuvos respublikos seimo rinkimai ir kviečia Lietuvos respublikos piliečius, kurie laikinai ar nuolat gyvena Kanadoje, dalyvauti rinkimuose.

Jeigu gyvendami Kanadoje buvote įrašyti į rinkėjų sąrašus ir dalyvavote šių metų birželį vykusiose Respublikos Prezidento rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą, jums atsiųsime balsavimui reikalingus dokumentus. Jei pasikeitė jūsų gyvenamosios vietos adresas, prašom nedelsiant pranešti, kokių adresu siųsti šiuos dokumentus.

Jei nedalyvavote praėjusiuose rinkimuose, senesni atvykote į Kanadą arba rinkimų teisę įgijote ar įgyjate dabar, t.y. rinkimų dieną jums bus sukakę 18 metų, prašom skubiai užsiregistruoti ambasadoje, kad galėtume jus įrašyti į rinkėjų sąrašus.

Registruojantis prašom apie save pranešti šiuos duomenis: Pavardę, vardą; – asmens kodą; įrašytą pasę; – Lietuvos respublikos piliečio paso numerį; – gyvenamosios vietos adresą Kanadoje; – gyvenamosios vietos Lietuvoje adresą (jei ten gyvenate nuolat, bet balsavimo metu būsite Kanadoje).

Duomenis galima pateikti asmeniškai, atvykstant į ambasadą ir pateikiant Lietuvos respublikos piliečio pasą, taip pat paprastu arba elektroniniu paštu, faksu. Registruojantis paštu arba faksu, reikia pateikti paso kopiją. Užsiregistravę piliečiai bus įrašyti į rinkėjų sąrašus ir jiems bus atsiųsti balsavimui reikalingi dokumentai.

Lietuvos respublikos ambasados adresas: 130 Albert Street, Suite 204, Ottawa, Ontario K1P 5G4. Tel. 613 567-5458, faksas 613 567-5315, elektroninis paštas litemb@storm.ca, romanas@storm.ca.

KONSULATO PRANEŠIMAS

Rinkimuose į Lietuvos seimą balsavimas vyks paštu, gražinant užpildytus biuletenius į LR ambasadą Otavoje. Tačiau biuletenius negavus ar laiku negražinus, balsuoti bus galima sekmadienį, spalio 10, tarp 12 ir 16 val. Generaliniame konsulate Toronte, 1573 Bloor Street West. Balsuotojai turi būtina atsiėmę galiojantį L. R. pasą ir, jeigu yra gavę, balsuotojo dokumentus.

H. Lapas, Lietuvos gen. garbės konsulas

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrams J. Lapavičius aukovo \$40.

Kun. A. Lipniūno jaunimo kultūros centrai J. Lapavičius aukovo \$30.

Šv. Jono lietuvių kapinių Asfaltavimo vajui aukovo: \$100 – B. Barisas, L. V. Balaišiai.

“Kretingos” stovyklos metinių šokių

data PAKEISTA iš SPALIO 3 D. į 2005 m. SAUSIO 15 d., 6 v.v.

Šokiai vyks Prisikėlimo parapijos salėje

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

KUR? Kretingos stovyklavietėje, Wasaga Beach
KADA? rugsėjo 24-26 d.d.
KAINA? \$50 atstovams, \$75 dalyviams (įskaitant maistą)
REGISTRACIJA? el. paštu: vruslys@rogers.com; telefonu (647) 290-9827 iki rugsėjo 20, pirmadienio.
KLJS valdyba

Rašytojo ANTANO ŠILEIKOS

NAUJO ROMANO

“Woman in Bronze”

SUTIKTUVES rengia “Random House” leidykla

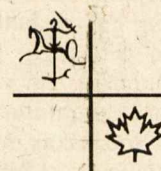
RUGSĖJO 14, antradienį, 7.30 v.v. - Otavoje, “Collected Works” knygyne, 1242 Wellington St., tel. 613 722-1265, įėjimas nemokamas. RUGSĖJO 17, penktadienį, 7.30 v.v. - Kalgarije, “Pages on Kensington” knygyne, 1135 Kensington Rd. NW, tel. 403 283-6655, įėjimas nemokamas. RUGSĖJO 29, trečiadienį, 7.30 v.v. - Toronte, Harbourfront Reading Series Brigantine Room, York Quay Centre, 235 Queens Quay W., tel. 416 973-4000, bilietai - \$8.

MOKAME

2.50%

už 1 metų indėlius

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Road, Toronto
Tel. 416/532-3400

2185 Stavebank Road, Mississauga
Tel. 905/566-0006

IEŠKOME NAUJŲ MORTGIČIŲ

Premija
\$250

Ar Jūs turite pažįstamą, kuriems reikia nekilnojamo turto paskolos (mortgičiaus), ar žada savo mortgičių atnaujinti kitur? Nebūtina! Turi būti lietuvių - pasiūlykite jiems PARAMOS paslaugas. Mortgičiaus perkėlimas, į PARAMA yra nemokamas - taip pat jie galės naudotis ir kitomis nemokamomis PARAMOS teikiamomis paslaugomis. Jeigu Jūsų pažįstami perkels mortgičių į PARAMA, džiaugsis ne tik jie, bet ir JŪS. Jums bus įteikta \$250 premija! Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į paskolų skyrių: 416-207-1809.

Lietuvių kredito kooperatyvas

KLF valdybos posėdis įvyko rugsėjo 13 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Dalyvavo KLF valdybos pirm. A. Nausėdas, vicepirm. L. Zubrickas, izd. V. Jonušonienė, sekr. D. Sher, R. Kalendra (narys) ir administratorius L. Baziliauskas. Pirmininkas painformavo apie per vasarą atliktus darbus ir numatomus Montrealio ir kitų KLB apylinkių aplankymus šį rudenį ar kitais metais. Izd. V. Jonušonienė pateikė valdybai išlaidų apyskaitą, kuri buvo patvirtinta, o administratorius - išsamią gauto pašto informaciją bei gautas Fondui aukas. Pirmininkas pranešė, kad *Psaulio lietuvių* yra D. Sher paruoštas

straipsnis apie KLF veiklą ir istoriją. Visi valdybos nariai gavo šio straipsnio kopijas. Aptarti įvairūs einamieji Fondo veiklos ar raštinės reikalai. Kitas valdybos posėdis įvyks spalio 25 d., toje pačioje vietoje. D.B.S.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukovo: \$100 – L. Baumgardas, E. Graibus.

Panevėžio vysk. K. Palta-roko vidurinei mokyklai J. Lapavičius aukovo \$30.

JOTVA CONSTRUCTION Atlieka stalias, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algijui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

MONTREALQUE

Montrealio liuanistinė mokykla pradeda mokslo metų rugsėjo 25, seštadienį Aušros Vartų parapijos patalpose. Veiks darželis ir kelios klasės – iš viso mokysis 36 mokiniai. Bus ruošiami vaikai ir Primajai Komunijai.

Aušros Vartų parapijos šventės mažajai loterijai lapkričio 7 d. prašoma aukoti laimikių. Galima atnešti į kleboniją arba kreiptis į komiteto narius, kad paimtų iš namų.

Į Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimą Toronte-Mississaugoje rugsėjo 18 d. iš Montrealio buvo nuvykusios Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė ir Danutė Staškevičienė.

Ingrid (Gopaul) ir Viktoro Šablauškų dukrelė Luca pakrikštyta Aušros Vartų šventovėje rugsėjo 12 d., 11 val. Mišių metu. Krikšto apeigas atliko klebonas kun. R. Birbilas. Krikšto tėvai –

Aleksandras Šablauškas ir Karen Hendersen. D.S.

Šv. Kazimiero parapijos žinios – Naujas parapijos chorvedys A. Stankevičius kviečia norinčius giedoti prisijungti prie choro. Kreiptis prieš Mišias į chorvedį.

– „Aukštinis ratelis“ renkasi ketvirtadieniais parapijos salėje nuo 12.30 v.p.p. iki 4 v.p.p. Metinis mokestis \$8. Žaidžiamas bingo; kiti pakortuoja, pabendrauja. Kavutė su pyragais 3.30 v.p.p. Proga susitikti su pažįstamais.

– Šv. Elzbiotos draugijos susirinkimas bus sekmadienį, spalio 3 po Mišių ir užkandžių. Bus pasikalbėjimas apie kelionę į Lietuvą su prel. E. Putrimu, nes 7 narės keliauvo su grupe.

– Šiomet daug parapijiečių atostogavo Lietuvoje. Dauguma jau sugrįžę, laimingi ir pilni gražių prisiminimų. V.L.

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos korespondentė Vida Lietuvininkaitė susitiko su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi Birštone, Lietuvoje, š.m. rugpjūčio mėnesį. Nuotr. G. Zenačio

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už dalyvavimą mūsų 45-to vedybinio gyvenimo sukaktuviniame pobūvyje. Tai buvo mums didelis malonumas sukakti visus mielus ir brangius draugus. Ypatinga padėka mūsų vaikams už įdėtą meilę ir darbą rengiant šią staigmeną. Šis pobūvis ilgai liks mūsų širdyse.

Telaimina jus Dievas. Dar kartą AČIŲ!

Rita ir Mikas Slapšiai

JAV Lietuvių bendruomenė ir Lietuvių fondas sudarė Pasitarimų grupę, kuri sieks pašalinti kliūtį, trukdančią darniai siekti JAV LB ir LF bendrai išreikšto tikslo: išlaikyti ir puoselėti lietuvių tautą ir žmones ir lėšas. Pasitarimams vadovaus JAV LB pirmininkė Vaiva Vėbrautė ir LF pirmininkas Arvydas Tamulis. Pirmasis posėdis įvyks rugsėjo 26 dieną Phoenix AZ.

JAV LB informacija

A. a. Magdalenai Kudirkienėi Čikagoje mirus, nuoširdžiai užjaukdama brolius ir seseris, Elena Draudvilienė *Tėviškės žiburiams* aukovo \$30.

A. a. seseriai Magdalenai Kudirkienėi mirus Čikagoje, giliai užuojautą reikšdami plačiai Ankudavičių giminei, seserims ir broliams – Elai Lukavičienėi, Alesei Rašymienėi, Anei Birgelienėi, Salomėjai Andriulienėi ir Algimantui Anku bei jų šeimoms, Petras ir Zuzana Jonikai (Hamilton, Ont.) *Tėviškės žiburiams* aukovo \$35.

CLEAN FOREVER. Valome kilimas, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

“BALTIC TREE SERVICE” – Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

Paremkite *Tėviškės žiburius* auksa, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

Stambi šalpa

Jonas Petras Kedys, Australijoje (žiema) ir Vilniuje (vasara) gyvenantis TŽ bendradarbis, savo asmeninio fondo “Tarka lietuvių tautai” įsteigėjas, neseniai atšventęs amžiaus 90-meį, jau septintą kartą apdovanojo gausias šeimas Lietuvoje. Ši labdaros šventė įvyko rugpjūčio 22 d. Kauno savivaldybės mažosios salėje. Dienai skirtu žodžiu šventę pradėjo mons. Alfonsas Svarinskas, pabrėžęs ypatingą geradarių meilę artimui. J. P. Kedys po 2,000 litų įteikė šioms daugiavaikėms šeimoms: Aukštakalnių, Abraičiūnų, Bobinų, Bumlinių, Bendžių, Krupaičių, Miknių, Petrauskienės, Reidotų, Usienių, Rudienių, Urbanavičių ir Vienžindžių – iš viso 13 šeimų.

Apie šią šventę nuotraukomis pailiustruotą B. Žulio straipsnį paskelbė *XXI amžius* š.m. rugpjūčio 27 d. laidoje. Inf.

Paieškojimas

Ieškau tetos, prosenelės Juozo Astrausko dukros Marytės, gimusios apie 1953 m. Toronte, Kanadoje. Juozas gyveno 60 Dunvegan Rd., po 1958 m. nebegavome jo laišku. Jo žmona buvo vokiečių kilmės. Turintys žinių prašome rašyti: Aurimui Galianovui, Suvalkų 11-17, Kalvarija, LT 69210, Lietuva. El.paštas gaurima@one.lt

IESKOMA ATSAKINGOS POROS, arba VYRO, gyventi ir prižiūrėti 20 metų nuomojamą namą Toronte. Teirautis tel. 416 762-0660.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patirtis; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

